

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2023. július 13.*

Tartalomjegyzék

Jogi háttér	4
A 139/2004/EK rendelet	4
A 802/2004 rendelet	9
A horizontális összefonódásokról szóló iránymutatás	10
A jogvita előzményei és a vitatott határozat	12
A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott ítélet	14
A Bíróság előtti eljárás	15
A felek kérelmei	16
A fellebbezésről	16
Az első jogalapról	16
A felek érvei	16
A Bíróság álláspontja	18
A második jogalapról	22
Az első részből	22
– A felek érvei	22
– A Bíróság álláspontja	22
A második részből	23
– A felek érvei	23

* Az eljárás nyelve: angol.

– A Bíróság álláspontja	23
A harmadik jogalapról	26
Az első részről	26
– A felek érvei	26
– A Bíróság álláspontja	26
A második részről	28
– A felek érvei	28
– A Bíróság álláspontja	29
A harmadik részről	33
– A felek érvei	33
– A Bíróság álláspontja	34
A negyedik jogalapról	37
Az első részről	37
– A felek érvei	37
– A Bíróság álláspontja	38
A második részről	40
– A felek érvei	40
– A Bíróság álláspontja	41
Az ötödik jogalapról	43
A felek érvei	43
A Bíróság álláspontja	44
A hatodik jogalapról	46
Arról, hogy a hatodik jogalap alkalmas-e hatások kiváltására	46
– A felek érvei	46
– A Bíróság álláspontja	47
Az első részről	47
– A felek érvei	47

– A Bíróság álláspontja	49
A második részről	51
– A felek érvei	51
– A Bíróság álláspontja	53
Az ügyeknek a Törvényszék elé történő visszautalásáról	54
A költségekről	55

„Fellebbezés – Verseny – 139/2004/EK rendelet – A vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzése – Mobiltávközlési szolgáltatások – Az összefonódást a belső piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánító határozat – Oligopolisztikus piac – A hatékony verseny jelentős akadályozása – Nem egyeztetett hatások – Bizonyítási szint – Az Európai Bizottságot a gazdasági kérdésekben megillető mérlegelési mozgástér – A bírósági felülvizsgálat korlátai – A horizontális összefonódásokról szóló iránymutatás – A hatékony verseny jelentős akadályozásának bizonyítása szempontjából releváns tényezők – A »jelentős versenytényező« és a »közeli versenytársak« fogalma – Az összefonódásban részt vevő felek közötti verseny közelsége – A tervezett összefonódás árakra gyakorolt hatásainak mennyiségi elemzése – Hatékonyságjavulás – Elferdítés – Az Európai Unió Törvényszéke által hivatalból felhozott kifogás – Hatályon kívül helyezés”

A C-376/20. P. sz. ügyben,

az **Európai Bizottság** (képviselik kezdetben: G. Conte, M. Farley, J. Szczodrowski és C. Urraca Caviedes, később: F. Castillo de la Torre, G. Conte, M. Farley, J. Szczodrowski és C. Urraca Caviedes, meghatalmazotti minőségben)

fellebbezőnek,

támogatja:

az **EFTA Felügyeleti Hatóság** (képviselik kezdetben: C. Simpson, M. Sánchez Rydelski és C. Zatschler, később: C. Simpson és M. Sánchez Rydelski, meghatalmazotti minőségben)

beavatkozó fél a fellebbezési eljárásban,

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2020. augusztus 7-én benyújtott fellebbezése tárgyában,

a többi fél az eljárásban:

a **CK Telecoms UK Investments Ltd** (székhelye: London [Egyesült Királyság], képviselik kezdetben: J. Aitken, K. Asakura, A. Coe, M. Davis, S. Prichard solicitors, O.W. Brouwer advocaat, B. Kennelly SC, A. Müller advocate és T. Wessely Rechtsanwalt, később: J. Aitken, K. Asakura, A. Coe, M. Davis solicitors, O.W. Brouwer advocaat, B. Kennelly SC, A. Müller advocate és T. Wessely Rechtsanwalt)

felperes az elsőfokú eljárásban,

Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága (képviseli kezdetben: S. Brandon, később: F. Shibli, meghatalmazotti minőségben),

az **EE Ltd** (székhelye: Hatfield [Egyesült Királyság])

beavatkozó felek az elsőfokú eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: K. Lenaerts elnök, L. Bay Larsen elnökhelyettes, A. Arabadjiev (előadó), A. Prechal, M. Safjan, P. G. Xuereb, D. Gratsias és M. L. Arastey Sahún tanácselnökök, J.-C. Bonichot, S. Rodin, F. Biltgen, J. Passer és Csehi Z. bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,

hivatalvezető: M. Longar tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2022. június 14-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2022. október 20-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Fellebbezésében az Európai Bizottság az Európai Unió Törvényszéke 2020. május 28-i CK Telecoms UK Investments kontra Bizottság ítéletének (T-399/16, a továbbiakban: megtámadott ítélet, EU:T:2020:217) hatályon kívül helyezését kéri, amely ítéletben a Törvényszék megsemmisítette a 2016. május 11-i C(2016) 2796 final bizottsági határozatot, amely a belső piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánított egy összefonódást (COMP/M.7612 – Hutchison 3G UK/Telefónica UK ügy), és amelyet 2016. szeptember 29-én összefoglaló formájában tettek közzé az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* (HL 2016. C 357., 15. o.; a továbbiakban: vitatott határozat).

Jogi háttér

A 139/2004/EK rendelet

- 2 A vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló, 2004. január 20-i 139/2004/EK tanácsi rendelet (az EK összefonódás-ellenőrzési rendelete) (HL 2004. L 24., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 3. kötet, 40. o.; helyesbítés: HL 2022. L 103., 18. o.) (5), (6), (24), (25), (28) és (29) preambulumbekzdése kimondja:

„(5) [...] [B]iztosítani kell, hogy az átszervezési folyamat ne okozzon maradandó károkat a versenyben; ezért a közösségi jognak tartalmaznia kell az olyan összefonódások szabályozására szolgáló rendelkezéseket, amelyek jelentősen akadályozhatják a hatékony versenyt a közös piacon, vagy annak egy jelentős részén.

- (6) Így tehát külön jogi eszközre van szükség, hogy lehetővé váljon valamennyi összefonódás hatékony, a Közösségen belüli verseny szerkezetére kifejtett hatása tekintetében történő ellenőrzése, és szükséges, hogy az ilyen összefonódásokra egyetlen jogi eszköz vonatkozzon. A [vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló, 1989. december 21-i] 4064/89/EGK [tanácsi] rendelettel [(HL 1989. L 395., 1. o., magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 31. o.; helyesbítés: HL 1990. L 257., 13. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 4. kötet, 137. o.)] lehetővé vált e területen a közösségi politika kialakítása. A tapasztalatok fényében azonban e rendeletet most egy sokkal integráltabb piacnak, és az Európai Unió jövőbeni kibővülésének kihívásaihoz igazodó jogszabállyá kell átdolgozni. A szubszidiaritás és arányosság [EUSZ 5. cikkben] megállapított elvének megfelelően, e rendelet nem lépi túl a közös piaci versenytorzulás megakadályozása céljának eléréséhez szükséges mértéket, a szabad versenyen alapuló nyitott piacgazdaság elvével összhangban.

[...]

- (24) A közös piacon belül a torzulásmentes verseny rendszerének biztosítása céljából, a szabad versenyen alapuló nyitott piacgazdaság elvével összhangban folytatott politika előmozdítása érdekében, e rendeletnek a versenyre gyakorolt hatásuk szempontjából valamennyi közösségen belüli összefonódás hatékony ellenőrzését lehetővé kell tennie. Ennek megfelelően a [4064/89] rendelet azt az elvet állapította meg, hogy azt a közösségi léptékű összefonódást, amely olyan erőfölényt hoz létre vagy erősít meg, amelynek következményeként jelentősen akadályozódna a hatékony verseny a közös piacon vagy annak egy jelentős részén, a közös piaccal összeegyeztethetetlennek kell nyilvánítani.
- (25) Tekintettel az összefonódások lehetséges következményeire egy oligopolisztikus felépítésű piacon, még inkább szükséges fenntartani a hatékony versenyt egy ilyen piacon. Számos oligopolisztikus piac egészséges szintű versenyt mutat. Mégis, adott körülmények között, azok az összefonódások, amelyek az összefonódó felek által korábban egymással szemben támasztott versenyképesszerek [helyesen: erős versenyképesszerek] megszüntetését vonják maguk után, és amelyek egyúttal csökkentik a verseny fennmaradó versenytársakra nehezedő nyomását, még az oligopólium tagjai közötti egyeztetés valószínűségének hiányában is a verseny [helyesen: hatékony verseny] jelentős akadályozásához vezethetnek. A Közösség bíróságai azonban ez idáig nem értelmezték kifejezetten úgy a [4064/89] rendeletet, mint amely megkövetelné, hogy az ilyen, nem egyeztetett hatást kiváltó összefonódásokat a közös piaccal összeegyeztethetlenné kell nyilvánítani. Ezért helyénvaló a jogbiztonság érdekében tisztázni, hogy e rendelet az összes ilyen összefonódás hatékony ellenőrzését lehetővé teszi, mikor úgy rendelkezik, hogy bármely összefonódást, amely a hatékony versenyt jelentősen akadályozná a közös piacon vagy annak egy jelentős részén, a közös piaccal összeegyeztethetetlennek kell nyilvánítani. A 2. cikk (2) és (3) bekezdésében található »hatékony verseny jelentős akadályozása« fogalmat úgy kell értelmezni, mint amely az erőfölény fogalmán túl csak az összefonódásnak azon vállalkozások nem egyeztetett magatartásából eredő versenyellenes hatásaira terjed ki, amelyek nem rendelkeznek erőfölényes helyzettel az érintett piacon.

[...]

- (28) Az összefonódások e rendelet alapján történő bizottsági értékelésének megmagyarázása és egyértelművé tétele érdekében helyénvaló, hogy a Bizottság útmutatást tegyen közzé, megbízható közzéadás keretében nyújtva az összefonódások értékelésére, annak meghatározására, hogy az összefonódás összeegyeztethető-e vagy sem a közös piaccal.

(29) Egy összefonódás közös piaci versenyre gyakorolt hatásának meghatározásához helyénvaló figyelembe venni az érintett vállalkozások által bemutatott, alátámasztott és valószínűsíthető hatékonyságjavulást. Lehetséges, hogy az összefonódás révén megvalósuló hatékonyságjavulás ellensúlyozza a versenyre gyakorolt hatásokat, és különösen a fogyasztóknál máskülönből jelentkező lehetséges hátrányokat, és ennél fogva az összefonódás a hatékony versenyt, különösen erőfölény létrehozásának vagy megerősítésének következményeként, nem akadályozza jelentősen a közös piacon vagy annak egy jelentős részén. A Bizottság útmutatást tesz közzé egy összefonódás értékelésének azon feltételeiről, amelyek esetén a hatékonyságjavulást figyelembe veszi.”

3 E rendeletnek „Az összefonódások értékelése” című 2. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Azon összefonódásokat, amelyek e rendelet hatálya alá tartoznak, e rendelet céljaival és az alábbi rendelkezésekkel összhangban kell értékelni, annak megállapítására, hogy összeegyeztethető-e a közös piaccal, vagy sem.

Az értékelés elkészítése során a Bizottságnak figyelembe kell vennie:

- a) a közös piacon belül a hatékony verseny fenntartásának és továbbfejlesztésének szükségességét, tekintettel többek között valamennyi érintett piac szerkezetére, és a Közösségen belüli, illetve azon kívüli vállalkozások által támasztott tényleges vagy potenciális versenyre;
- b) az érintett vállalkozások piaci helyzetét, valamint gazdasági és pénzügyi erejét, a szállítók és felhasználók számára nyitva álló választási lehetőségeket, hozzáférésüket a készletekhez és piacokhoz, a piacra lépés bármilyen jogi vagy más akadályát, az érintett áruk és szolgáltatások iránti kereslet-kínálat alakulását, a közbenső és végső fogyasztók érdekeit, valamint a műszaki és gazdasági fejlődés fejleményeit, feltéve hogy ez a fogyasztók számára előnyös, és nem akadályozza a versenyt.

(2) Azt az összefonódást, amely különösen erőfölény létrehozása vagy megerősítése következményeként a közös piacon vagy annak egy jelentős részén a hatékony versenyt nem akadályozná jelentősen, a közös piaccal összeegyeztethetőnek kell nyilvánítani.

(3) Azt az összefonódást, amely különösen létrehozása vagy megerősítése [helyesen: különösen erőfölény létrehozása vagy megerősítése] következményeként a közös piacon vagy annak egy jelentős részén a hatékony versenyt jelentősen akadályozná, a közös piaccal összeegyeztethetetlennek kell nyilvánítani.

(4) Amennyiben a közös vállalat 3. cikk szerinti összefonódást jelentő létrehozásának célja és hatása a függetlennek megmaradó vállalkozások versenymagatartásának egyeztetése, az ilyen egyeztetést [az EUMSZ 101. cikk] (1) és (3) bekezdésének kritériumai szerint kell értékelni annak megállapítása céljából, hogy a művelet a közös piaccal összeegyeztethető-e.

(5) Ennek az értékelésnek az elkészítése során a Bizottságnak figyelembe kell vennie különösen, hogy:

- két vagy több anyavállalat jelentős mértékben fenntartja-e tevékenységeit a közös vállalatával azonos piacon, vagy egy olyan piacon, amely a termelési vagy forgalmazási láncban a közös vállalat piacához képest feljebb (»upstream«) vagy lejjebb (»downstream«) található, vagy egy olyan szomszédos piacon, amely szorosan kapcsolódik ehhez a piachoz,

– az egyeztetés, amely a közös vállalat létrehozásának közvetlen következménye, az érintett vállalkozások számára biztosítja-e azt a lehetőséget, hogy kiküszöböljék a versenyt az érintett termékek és szolgáltatások jelentős része tekintetében.”

- 4 Az említett rendeletnek „Az összefonódás fogalmának meghatározása” című 3. cikke (1) bekezdésének b) pontja kimondja:

„Vállalkozások összefonódása jön létre, ha az irányítás tartósan megváltozik a következőkből eredően:

[...]

b) egy vagy több személy, amely már irányít legalább egy vállalkozást, vagy egy vagy több vállalkozás akár értékpapírok vagy eszközök vásárlásával, akár szerződéssel vagy más úton, közvetlen vagy közvetett irányítást szerez egy vagy több más vállalkozás egésze vagy része felett.”

- 5 Ugyanezen rendeletnek „Az összefonódások előzetes bejelentése és a bejelentés előtti áttétel a bejelentő felek kérelmére” című 4. cikke (1) bekezdésének első albekezdése a következőket írja elő:

„Az e rendeletben megjelölt, közösségi léptékű összefonódásokat a Bizottságnál az összefonódás végrehajtását megelőzően, a megállapodás megkötését, a nyilvános ajánlat közzétételét, vagy az irányítást megalapozó részesedés megszerzését követően kell bejelenteni.”

- 6 A 139/2004 rendelet „A bejelentés megvizsgálása és az eljárás megindítása” című 6. cikkének (1) és (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) A Bizottság a bejelentést annak kézhezvétele után azonnal megvizsgálja.

a) Ha arra a következtetésre jut, hogy a bejelentett összefonódás nem tartozik e rendelet hatálya alá, akkor ezt határozatával rögzíti.

b) Amennyiben a Bizottság azt állapítja meg, hogy a bejelentett összefonódás – jóllehet e rendelet hatálya alá tartozik – nem támaszt komoly kétségeket a közös piaccal való összeegyeztethetőségét illetően, akkor nem kifogásolja azt, és kinyilvánítja annak összeegyeztethetőségét a közös piaccal.

Az összefonódás megvalósulásához szükséges és közvetlenül kapcsolódó korlátozások, az összefonódást összeegyeztethetőnek nyilvánító határozat hatálya alá tartozónak tekintendők.

c) A (2) bekezdés sérelme nélkül, amennyiben a Bizottság megállapítja, hogy a bejelentett összefonódás e rendelet hatálya alá tartozik, és komoly kétségeket támaszt a közös piaccal való összeegyeztethetőségével kapcsolatban, a Bizottság az eljárás megindítása mellett határoz. A 9. cikk sérelme nélkül, az ilyen eljárást a 8. cikk (1)–(4) bekezdésében előírt határozattal zárja le, hacsak az érintett vállalkozások nem bizonyítják a Bizottságnak kielégítő módon, hogy felhagytak az összefonódással.

(2) Amennyiben a Bizottság azt állapítja meg, hogy az érintett vállalkozások által történő módosítást követően a bejelentett összefonódás nem támaszt az (1) bekezdés értelmében vett komoly kétségeket, az összefonódást a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánítja az (1) bekezdés b) pontja alapján.

Az (1) bekezdés b) pontja szerinti határozatához a Bizottság feltételeket és kötelezettségeket fűzhet, hogy biztosítsa az érintett vállalkozások által a Bizottsággal szemben az összefonódás közös piaccal összeegyeztethetővé tétele érdekében tett kötelezettségvállalások teljesítését.”

- 7 E rendelet „Összefonódások felfüggesztése” című 7. cikkének (1) bekezdése kimondja:

„[...] [K]özösségi léptékű [...] összefonódás nem valósulhat meg bejelentése előtt, vagy míg a 6. cikk (1) bekezdésének b) pontja, a 8. cikk (1) bekezdése vagy a 8. cikk (2) bekezdése alapján hozott határozat, vagy a 10. cikk (6) bekezdése szerinti vélelem a közös piaccal összeegyeztethetőnek nem nyilvánította.”

- 8 Az említett rendelet „A Bizottság határozathozatali hatásköre” című 8. cikkének (1)–(3) bekezdése a következőket írja elő:

„(1) Amennyiben a Bizottság megállapítja, hogy valamely bejelentett összefonódás megfelel a 2. cikk (2) bekezdésben meghatározott feltételeknek, valamint – a 2. cikk (4) bekezdésben említett esetekben – [az EUMSZ 101. cikk] (3) bekezdésében meghatározott feltételeknek, határozatot hoz, amelyben az összefonódást a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánítja.

Az összefonódást összeegyeztethetőnek nyilvánító határozatot úgy kell tekinteni, hogy az az összefonódás megvalósulásához közvetlenül kapcsolódó és szükséges korlátozásokra is kiterjed.

(2) Ha a Bizottság megállapítja, hogy – a vállalkozások által elvégzett módosítások után – valamely bejelentett összefonódás megfelel a 2. cikk (2) bekezdésben meghatározott feltételeknek, valamint – a 2. cikk (4) bekezdésében említett esetekben – [az EUMSZ 101. cikk] (3) bekezdésében meghatározott feltételeknek, határozatot hoz, amelyben az összefonódást a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánítja.

A Bizottság határozatához feltételeket és kötelezettségeket fűzhet, hogy biztosítsa az érintett vállalkozások által a Bizottsággal szemben az összefonódás közös piaccal összeegyeztethetővé tétele érdekében vállalt kötelezettségeinek teljesítését.

Az összefonódást összeegyeztethetőnek nyilvánító határozatot úgy kell tekinteni, hogy az összefonódás megvalósulásához közvetlenül kapcsolódó és szükséges korlátozásokra is kiterjed.

(3) Amennyiben a Bizottság megállapítja, hogy valamely összefonódás megfelel a 2. cikk (3) bekezdésében meghatározott feltételnek, vagy – a 2. cikk (4) bekezdésben említett esetekben – [az EUMSZ 101. cikk] (3) bekezdésben meghatározott feltételeknek nem felel meg, határozatot hoz, amelyben az összefonódást a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánítja.”

- 9 Ugyanezen rendeletnek „Az eljárás megindításának és a határozatok meghozatalának határideje” című 10. cikkének (6) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Amennyiben a Bizottság a 6. cikk (1) bekezdésének b), vagy c) pontja vagy a 8. cikk (1), (2) vagy (3) bekezdése alapján nem hozott határozatot az (1), illetve (3) bekezdésben megjelölt határidőn belül, akkor úgy kell tekinteni, hogy az összefonódást [...] a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánították.”

- 10 A 139/2004 rendelet „A rendelet alkalmazása, hatáskör” című 21. cikkének (2) bekezdése a következőket írja elő:

„A Bíróság felülvizsgálatára is figyelemmel, kizárólag a Bizottság rendelkezik hatáskörrel az e rendeletben előírt határozatok meghozatalára.”

A 802/2004 rendelet

- 11 A 2013. december 5-i 1269/2013/EU bizottsági végrehajtási rendelettel (HL 2013. L 336., 1. o.) módosított, a 139/2004 rendelet végrehajtásáról szóló, 2004. április 21-i 802/2004/EK bizottsági rendelet (HL 2004. L 133., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 3. kötet, 88. o.; a továbbiakban: 802/2004 rendelet) 3. cikke akként rendelkezik, hogy az összefonódások ellenőrzése céljából a bejelentéseket az e rendelet I. mellékletében megtalálható CO-formanyomtatvány által előírt módon kell benyújtani.
- 12 Ezen I. melléklet „Hatékonysági elemek” című 9. szakaszának szövege a következő:

„Ha Ön úgy kívánja [...], hogy a Bizottság már a kezdettől kifejezetten vizsgálja meg azt, hogy az összefonódás által elért hatékonyságjavulás nyomán a létrejövő új entitás feltehetően jobban képes lesz-e versenybarát, a fogyasztók érdekében történő fellépésre, és nagyobb motivációval rendelkezik-e majd erre, akkor kérjük, ismertesse a felek várakozásai szerint a tervezett összefonódás eredményeként az egyes érintett termékekre vonatkozóan megvalósuló hatékonyságjavulási elemeket, és csatolja az azokra vonatkozó dokumentumokat (ideértve a költségmegtakarítást, új termékek bevezetését és szolgáltatás- vagy termékfejlesztéseket) [...]

Mindegyik hatékonyságjavulásra vonatkozó állítás tekintetében:

- i. adjon részletes magyarázatot arról, hogy miként fogja a tervezett összefonódás lehetővé tenni az új entitás hatékonyságjavulását. Részletezze azokat a lépéseket, amelyeket a felek tenni szándékoznak a hatékonyságjavulás érdekében, a hatékonyságjavulás elérésének kockázatait, valamint az eléréséhez szükséges időt és költségeket;
- ii. ha észszerűen lehetséges, számszerűsítse a hatékonyságjavulás mértékét, és adjon részletes magyarázatot a számításról. Ahol lehetséges, adjon becslést is a hatékonyságjavulásnak új termékek bevezetésével vagy minőségjavulásokkal kapcsolatos jelentőségéről. Költségmegtakarító hatékonyságjavulás esetén külön jelölje meg az egyszeri állandó költségmegtakarítást, az ismétlődő állandó költségmegtakarítást és a változó költségmegtakarítást (euró/egységben és euró/évben);
- iii. a vevők valószínűsíthetően milyen mértékben fogják hasznát látni a hatékonyságjavulásnak, és részletes magyarázat arról, hogyan jutott erre a következtetésre; valamint
- iv. indokolja meg, hogy a fél vagy felek miért nem tudták ezt a hatékonyságjavulást hasonló mértékben elérni a tervezett összefonódáson kívül más eszközzel és olyan módon, hogy az ne okozzon a versennyel kapcsolatos aggályokat.”

A horizontális összefonódásokról szóló iránymutatás

- 13 Az „Iránymutatás a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló tanácsi rendelet szerint a horizontális összefonódások értékeléséről” című bizottsági közlemény (HL 2004. C 31., 5. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 3. kötet, 10. o.; a továbbiakban: a horizontális összefonódásokról szóló iránymutatás) a nem egyeztetett hatásokról szóló szakaszban a következőket tartalmazza:

„Nem egyeztetett hatások [...]

24. Az összefonódás lényegesen akadályozhatja a hatékony versenyt egy adott piacon az egy vagy több eladót befolyásoló fontos versenykényszerek kiiktatásával, aminek következtében ezeknek megnő a piaci erejük. Az összefonódás legközvetlenebb hatása az, hogy megszünteti a versenyt az összefonódásban részt vevő vállalkozások között. Például ha az összefonódás előtt az egyik összefonódásban részt vevő vállalkozás megemelte volna árait, értékesítésének egy részét elvesztette volna a másik vállalkozással szemben. Az összefonódás ezt az adott kényszert iktatja ki. Az ugyanazon a piacon működő, az összefonódásban részt nem vevő vállalkozások is hasznot húzhatnak az összefonódásból eredő versenykényszer csökkenéséből, mivel az összefonódásban részt vevő vállalkozások árnövelése a kereslet egy részét átterelheti a versenytárs vállalkozásokhoz, amelyek ezután nyereségesnek találhatják saját áraik emelését [...]. Az ilyen versenykényszerek csökkenése lényeges áremelésekhez vezethet az érintett piacon.
25. Az ilyen nem egyeztetett hatásokat okozó összefonódás általában jelentősen akadályozza a hatékony versenyt azzal, hogy erőfölényes helyzetet hoz létre vagy erősít meg egyetlen olyan vállalkozás tekintetében, amely jellemző módon lényegesen nagyobb piaci részesedéssel rendelkezik az összefonódás után, mint a részesedésnagyság szerint utána következő versenytársa. Továbbá az oligopolisztikus piacokon való összefonódás [...], amely az összefonódásban részt vevő felek által korábban egymással szemben támasztott versenykényszerek [helyesen: erős versenykényszerek] megszüntetését vonja maga után, és amely egyúttal csökkenti a verseny fennmaradó versenytársakra nehezedő nyomását, még akkor is a verseny jelentős akadályozásához vezethet, ha az oligopólium tagjai közötti egyeztetés valószínűsége csekély. Az összefonódás-ellenőrzési rendelet tisztázza, hogy minden olyan összefonódást, amely ilyen nem egyeztetett hatásokat okoz, a közös piaccal összeegyeztethetetlennek kell nyilvánítani [...]
26. Számos, külön-külön nem szükségszerűen döntő fontosságú tényező befolyásolhatja, hogy vajon az összefonódás várhatóan lényeges, nem egyeztetett hatásokat idéz-e elő. Nem minden ilyen tényezőnek kell jelen lennie ahhoz, hogy az ilyen hatások létrejötte valószínűsíthető legyen. Felsorolásuk sem tekinthető kimerítő listának.

Az összefonódásban részt vevő vállalkozások nagy piaci részesedéssel rendelkeznek

27. Minél nagyobb egy vállalkozás piaci részesedése, annál valószínűbb, hogy piaci erővel bír. Minél nagyobb további piaci részesedés adódik ehhez, annál nagyobb a valószínűsége annak, hogy az összefonódás a piaci erő jelentős növekedéséhez vezet. Minél nagyobb a vevőkör növekedése, amelynek alapján egy esetleges áremelkedés után nagyobb haszonkulcs érhető el, annál nagyobb a valószínűsége annak, hogy az összefonódásban részt vevő vállalkozások

nyereségesnek találják az ilyen áremelést a termelés vele járó csökkenése ellenére is. Bár a piaci részesedés és növekedése csak kiindulásképpen adnak támpontot a piaci erőről és annak növekedéséről, rendszerint fontos tényezői az értékelésnek [...]

Az összefonódásban részt vevő vállalkozások közeli versenytársak

28. Az érintett piacon a termékeket aszerint is meg lehet különböztetni [...], hogy némely termékek közelebbi helyettesítői egymásnak, mint mások [...]. Minél nagyobb mértékben helyettesíthetők egymással az összefonódásban részt vevő vállalkozások termékei, annál nagyobb a valószínűsége annak, hogy az összefonódó vállalkozások jelentősen megemelik áraikat [...]. Például két olyan termelő közötti összefonódás, amelyeknek a termékeit jelentős számú vevő tekinti első, illetve második választásának, lényeges áremelkedést vonhat maga után. Így az a tény, hogy a felek közötti rivalizálás a verseny jelentős forrása volt, az elemzés központi tényezőjévé válhat [...]. Az összefonódás előtti magas haszonkulcsok [...] szintén jelentős áremelést valószínűsítene. Az összefonódásban részt vevő vállalkozások áremelési motiváltsága sokkal inkább ütközik akadályba, ha a versenytárs vállalkozások az összefonódásban részt vevő vállalkozások termékeinek a közeli helyettesítőit állítják elő, mint ha kevésbé közeli helyettesítő termékeket kínálnak [...]. Így kisebb a valószínűsége annak, hogy az összefonódás jelentősen akadályozná a hatékony versenyt, különösen az erőfölényes helyzet létrehozása vagy megerősítése révén, ha az összefonódásban részt vevő vállalkozások termékei és a versenytárs gyártók termékei egymásnak jelentős mértékben helyettesítői.
29. Ha az adatok rendelkezésre állnak, a helyettesíthetőség mértékét a vásárlói preferenciák felmérése, a vásárlói magatartás elemzése, az érintett termékek kereszttár-rugalmasságának becslése [...] vagy az áttérési ráták («diversion ratios») [...] alapján lehet értékelni. A versenytárgyalásokkal kapcsolatban lehetséges mérni, hogy a korábbiakban valamelyik, összefonódásban részt vevő fél által tett ajánlatokra kényszerített-e az összefonódásban részt vevő másik fél jelenléte [...].
30. Bizonyos piacokon a működő vállalkozások viszonylag könnyen és túlzott költségeket nem vállalva újrapozícionálhatják termékeiket, vagy bővíthetik termékportfóliójukat. A Bizottság különösen azt vizsgálja, hogy a versenytársak vagy az összefonódásban részt vevő felek általi újrapozícionálás vagy termékkála-bővítés lehetősége mennyiben befolyásolja az összefonódással létrejött vállalkozás áremelési motiváltságát. Azonban valamely termék újrapozícionálása vagy a termékkála-bővítés gyakran jár kockázatokkal és nagy meg nem térülő költségekkel [...], és lehet kevésbé nyereséges, mint az aktuális termékkála.

[...]

Az összefonódás kiiktatja a verseny egyik fontos hajtóerejét

37. Néhány vállalkozásnak nagyobb hatása van a versenyfolyamatra, mint amit piaci részesedése vagy a hasonló mutatók sugallnának. Az ilyen vállalkozás részvételével megvalósuló összefonódás jelentős és versenyellenes módon változtathatja meg a verseny dinamikáját, különösen ha a piac már koncentrált [...]. Előfordulhat például, hogy valamely vállalkozás újonnan lépett új piacra, és elvárják tőle, hogy a jövőben a verseny szempontjából jelentős nyomást gyakoroljon a piacon szereplő többi vállalkozásra.

38. Azokon a piacokon, ahol az innováció a verseny jelentős hajtóereje, az összefonódás növelheti a vállalkozások arra való képességét, és ösztönözheti is őket arra, hogy új innovációkkal lépjenek a piacra, és ezáltal növeljék a versenytársaikra nehezedő versenyképenszert, hogy azokat innovációra készítsék az adott piacon. Ezzel szemben a hatékony versenyt jelentősen akadályozhatja, ha két fontos innovatív vállalkozás, például egy meghatározott termékpiachoz kapcsolódó, fejlesztés alatt álló terméket előállító két vállalkozás összefonódik. Ehhez hasonlóan valamely viszonylag kis piaci részesedésű vállalkozás is a verseny komoly hajtóereje lehet, ha fejlesztés alatt álló termékei ígéretesek [...]"

A jogvita előzményei és a vitatott határozat

- 14 A jogvita előzményeinek kifejtését a megtámadott ítélet 1–25. pontja tartalmazza, és azokat a következőképpen lehet összefoglalni.
- 15 2015. szeptember 11-én a Bizottság a 139/2004 rendelet 4. cikke szerinti bejelentést kapott egy tervezett összefonódásról (a továbbiakban: tervezett összefonódás), amely szerint a CK Hutchison Holdings Ltd a közvetett leányvállalata, a Hutchison 3G UK Investments Ltd – jelenleg a CK Telecoms UK Investments Ltd (a továbbiakban: CK Telecoms) – útján az említett rendelet 3. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében kizárólagos irányítást kívánt szerezni a Telefonica Europe plc (a továbbiakban: O2) felett.
- 16 Ekkoriban négy mobilhálózat-üzemeltető volt jelen az Egyesült Királyság mobiltávközlési szolgáltatásainak kiskereskedelmi piacán (a továbbiakban: kiskereskedelmi piac), nevezetesen az EE Ltd, amely a BT Group plc leányvállalata, és amelyet ez utóbbi vállalkozás 2016-ban szerzett meg (a továbbiakban: BT/EE), továbbá az O2, a Vodafone és a Hutchison 3G UK Ltd (a továbbiakban: Three), amely a CK Hutchison Holdings közvetett leányvállalata; e vállalkozásoknak az előfizetők számában megjelenő piaci részesedései sorrendben hozzávetőleg a következők voltak: 30% és 40% között, 20% és 30% között, 10% és 20% között, valamint 10% és 20% között. A tervezett összefonódást követően a Three és az O2 a kiskereskedelmi piac hozzávetőleg 30–40%-át képviselte volna, ezáltal pedig e piac legfőbb szereplőjévé válhatott volna, megelőzve a korábbi történelmi szolgáltatót, a BT/EE-t és a Vodafone-t.
- 17 A kiskereskedelmi piacon több olyan virtuális mobilhálózat-üzemeltető is működött, amelyek nem voltak valamely mobilhálózat tulajdonosai; ilyen volt például a Tesco Mobile – egy egyenlő részben a Tesco és az O2 tulajdonában lévő társaság –, továbbá a Virgin Mobile és a TalkTalk. E szolgáltatók megállapodásokat kötöttek a mobilhálózat-üzemeltetőkkel annak érdekében, hogy nagykereskedelmi áron hozzáférjenek a hálózataikhoz. A kiskereskedelmi piacon független viszonteladók és kiskereskedők is működtek, mint például a Dixons.
- 18 A kiskereskedelmi piacnak az volt a sajátossága, hogy egyrészt a BT/EE és a Three, másrészt pedig a Vodafone és az O2 hálózatmegosztási megállapodásokat kötött – az előbbi esetben MBNL, az utóbbi esetben pedig Beacon megnevezés alatt –, amelyek lehetővé tették számukra, hogy megosszák a hálózataik kiépítésének költségeit, ezzel együtt viszont a kiskereskedelmi piacon továbbra is versenyezzenek egymással.
- 19 2015. október 2-án Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága a Competition and Markets Authority-n (verseny- és piacfelügyeleti hatóság, Egyesült Királyság) keresztül azt kérte a Bizottságtól, hogy a tervezett összefonódást a 139/2004 rendelet 9. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján tegye át hozzá. Az Egyesült Királyság azt állította, hogy az összefonódás azzal

- fenyeget, hogy jelentősen akadályozza a versenyt az egyesült királysági kiskereskedelmi piacon, valamint a nyilvános mobiltelefon-hálózatok vonatkozásában a hálózathoz való hozzáférés és híváskezdeményezés nagykereskedelmi piacán (a továbbiakban: nagykereskedelmi piac). Az Egyesült Királyság ezenkívül azt állította, hogy ő volt a legmegfelelőbb helyzetben a szóban forgó összefonódás elbírálására.
- 20 A Bizottság az M.7612 Hutchison 3G UK/Telefónica UK ügyben 2015. december 4-én hozott, a 139/2004 rendelet 9. cikkére vonatkozó C(2015) 8534 final határozatban elutasította ezt az áttétel iránti kérelmet. E határozat alátámasztása érdekében többek között annak szükségességére hivatkozott, hogy a különböző tagállamokat érintő távközlési összefonódások értékelése során biztosítani kell a következetes és egységes megközelítést, továbbá arra is, hogy az európai mobiltávközlési piacokon végbement összefonódások értékelése terén a Bizottságnak jelentős korábbi tapasztalatai vannak.
 - 21 A tervezett összefonódás belső piaccal való összeegyeztethetőségével kapcsolatos komoly kétségek miatt a Bizottság 2015. október 30-án úgy határozott, hogy megindítja a 139/2004 rendelet 6. cikke (1) bekezdésének c) pontjában szabályozott eljárást.
 - 22 2016. február 4-én a Bizottság kifogásközlést bocsátott ki. 2016. február 26-án a CK Telecoms benyújtotta az e kifogásközlésre vonatkozó írásbeli észrevételeit.
 - 23 2016. március 2-án a kifogásközlésben kifejtett versenyjogi aggályok elosztatása érdekében a CK Telecoms benyújtotta a kötelezettségvállalások első csomagját.
 - 24 A CK Telecoms kérésére 2016. március 7-én szóbeli meghallgatásra került sor.
 - 25 2016. március 15-én a CK Telecoms módosított kötelezettségvállalásokat nyújtott be (a továbbiakban: a kötelezettségvállalások második csomagja).
 - 26 2016. március 17-én és 23-án a Bizottság leveleket intézett a CK Telecomshoz, amelyekben rámutatott a Bizottság iratanyagában lévő, a kifogásközlés előzetes megállapításait alátámasztó további bizonyítékokra. 2016. március 29-én és április 4-én a CK Telecoms e levelekre válaszul írásbeli észrevételeket terjesztett elő.
 - 27 2016. április 6-án a CK Telecoms a kötelezettségvállalások harmadik csomagját nyújtotta be.
 - 28 2016. április 27-én az összefonódásokkal foglalkozó tanácsadó bizottság kedvező véleményt adott a bizottsági határozat tervezetével kapcsolatban.
 - 29 A Bizottság 2016. május 11-én elfogadta a vitatott határozatot, amely két érintett piac, vagyis a kiskereskedelmi piac és a nagykereskedelmi piac meghatározásán alapul.
 - 30 A Bizottság három kérelméletet fejtett ki, amelyek mindegyike olyan nem egyeztetett hatások fennállásán alapul, amelyek egy oligopolisztikus piacon mutatkoznak.
 - 31 Az első kérelmélet a kiskereskedelmi piacon mutatkozó, az erős versenykényszer megszüntetésével összefüggő nem egyeztetett hatások fennállására vonatkozik. A Bizottság szerint lényegében a verseny erőteljes csökkenése, amely a szóban forgó összefonódásból következett volna, nagy valószínűséggel az egyesült királysági mobiltelefon-szolgáltatások árainak emelkedésével és a fogyasztók választási lehetőségeinek korlátozásával járt volna.

- 32 A második kérelmélet a hálózatmegosztással kapcsolatos, a kiskereskedelmi piacra gyakorolt nem egyeztetett hatások fennállására vonatkozik. A Bizottság szerint a tervezett összefonódás hátrányosan befolyásolhatta volna a fogyasztók számára nyújtott szolgáltatások minőségét, akadályozva az Egyesült Királyság mobilhálózati infrastruktúrájának fejlesztését.
- 33 A harmadik kérelmélet az erős versenyképesszer nagykereskedelmi piacon történő megszüntetésével összefüggő nem egyeztetett hatások fennállására vonatkozik. E piacon a négy mobilhálózat-üzemeltető tárhelyszolgáltatásokat nyújt azoknak az üzemeltetőknek, amelyek nem tulajdonosai valamely mobilhálózatnak, és amelyek viszont kiskereskedelmi szolgáltatásokat kínálnak az előfizetőknek. Közelebbről, a vitatott határozat szerint a tervezett összefonódás azzal a kockázattal jár, hogy jelentős nem egyeztetett hatásokat gyakorol a nagykereskedelmi piacra, amely hatások abból erednek, hogy a mobilhálózat-üzemeltetők száma négyről háromra csökken, a Three megszűnik „jelentős versenytényezőnek” lenni, megszűnik a felek által korábban egymásra gyakorolt jelentős versenyképesszer, és csökken a fennmaradó szereplőkre gyakorolt versenynyomás.
- 34 Ami a CK Telecoms által állított hatékonyságjavulást illeti, a Bizottság úgy ítélte meg, hogy ez nem ellenőrizhető, nem függ össze a szóban forgó összefonódással, és nem valószínű, hogy a fogyasztók javára szolgálna.
- 35 A vitatott határozat utolsó szakaszában a Bizottság megvizsgálta a CK Telecoms által felajánlott kötelezettségvállalásokat. Lényegében úgy ítélte meg, hogy a kötelezettségvállalások második és harmadik csomagja nem, vagy nem teljesen szünteti meg az összes feltárt versenyproblémát.
- 36 Következésképpen a Bizottság a szóban forgó összefonódást a belső piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánította.

A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott ítélet

- 37 A Törvényszék Hivatalához 2016. július 25-én benyújtott keresetlevelével a CK Telecoms keresetet indított a vitatott határozat megsemmisítése iránt.
- 38 E kereset alátámasztása érdekében a CK Telecoms öt jogalapra hivatkozott.
- 39 Az első és a negyedik jogalap az első és a harmadik kérelméltre vonatkozott, amelyek a Three és az O2 között a kiskereskedelmi piacon, illetve a nagykereskedelmi piacon fennálló verseny megszüntetésére vonatkoztak. A második jogalap a kontrafaktuális forogatókönyv Bizottság általi értékelésére vonatkozott, amely a kis- és a nagykereskedelmi piac értékelésének alapjául szolgált. A harmadik jogalap a kiskereskedelmi piacot érintő, a hálózatmegosztással kapcsolatos második kérelméltre, valamint a hálózatmegosztással kapcsolatos kötelezettségvállalásokra vonatkozott. Az ötödik jogalap a CK Telecoms által benyújtott egyéb kötelezettségvállalásokra vonatkozott.
- 40 A Törvényszék első lépésben egymást követően az első, a harmadik és a negyedik jogalapot, majd második lépésben a második és az ötödik jogalapot vizsgálta meg.
- 41 A megtámadott ítéletben a Törvényszék mindenekelőtt lényegében helyt adott az első jogalap első részének, amely az összefonódásokkal kapcsolatos bírósági felülvizsgálat intenzitására, a 139/2004 rendelet elfogadását követően alkalmazandó jogi háttérre, a bizonyítási teherre és azokra a bizonyítási követelményekre vonatkozik, amelyek akkor hárulnak a Bizottságra, ha e rendelet 2.

cikkének (3) bekezdése alapján a hatékony verseny jelentős akadályozását kell bizonyítani. A Törvényszék ezenkívül helyt adott az első jogalap második részének, amely a Three „jelentős versenytényezőnek” minősítésére vonatkozik, valamint e jogalap harmadik és ötödik részének, amelyek a verseny szorosságának értékelésére, illetve a tervezett összefonódás árakra gyakorolt mennyiségi hatásainak értékelésére vonatkoznak. A Törvényszék továbbá helyt adott a CK Telecoms által az említett jogalap hetedik része keretében előadott azon érvelésnek, amely szerint a Bizottság a határozatában nem fejtette ki, hogy milyen alapon jutott arra a következtetésre, hogy az összefonódásból eredő állítólagos versenykorlátozások jelentősek. Ezt követően helyt adott a harmadik jogalap első, harmadik, negyedik, ötödik és hatodik részének, amely jogalap a hálózatmegosztás által előidézett horizontális, nem egyeztetett hatásokkal kapcsolatos hibákra vonatkozott. Végül a Törvényszék helyt adott a nagykereskedelmi piacra gyakorolt, nem egyeztetett hatásokra vonatkozó negyedik jogalap első három részének. Következésképpen a Törvényszék megsemmisítette a vitatott határozatot.

A Bíróság előtti eljárás

- 42 A Bíróság Hivatalához 2020. augusztus 7-én benyújtott beadványával a Bizottság előterjesztette a jelen fellebbezést.
- 43 Ugyanezen a napon benyújtott külön beadványában a Bizottság azt kérte a Bíróságtól, hogy az EE – vagyis az elsőfokú eljárásban részt vevő két beavatkozó fél egyike – vonatkozásában rendelje el a fellebbezés bizonyos olyan részeinek bizalmas kezelését, amelyek az üzleti titok körébe tartoznak, és amelyek a Törvényszék által első fokon bizalmasan kezelt információkkal megegyező információkat tartalmaznak. A 2020. október 1-jei Bizottság kontra CK Telecoms UK Investments végzésben (C-376/20 P, EU:C:2020:789) a Bíróság elnöke helyt adott e kérelemnek. Így az EE részére az említett fellebbezésnek csak a nem bizalmas változatát kézbesítették.
- 44 A Bíróság Hivatalához 2020. november 20-án benyújtott beadványában a CK Telecoms azt kérte a Bíróságtól, hogy az EE vonatkozásában rendelje el a CK Telecoms válaszbeadványában szereplő bizonyos olyan információk bizalmas kezelését, amelyek az üzleti titok körébe tartoznak, és mint ilyenek, nem közölhetők az EE-vel mint a CK Telecoms versenytársával, és amelyek megegyeznek azokkal az információkkal, amelyeket a Törvényszék az EE vonatkozásában bizalmasan kezelt. A 2021. január 26-i Bizottság kontra CK Telecoms UK Investments végzésben (C-376/20 P, EU:C:2021:81) a Bíróság elnöke elrendelte e beadványnak az EE vonatkozásában történő bizalmas kezelését, így az EE részére e beadványnak csak a nem bizalmas változatát kézbesítették.
- 45 A Bíróság Hivatalához 2021. március 24-én, az Európai Unió Bírósága alapokmánya 40. cikkének harmadik bekezdése és a Bíróság eljárási szabályzatának 130. cikke – amely e szabályzat 190. cikkének (1) bekezdése értelmében a fellebbezési eljárásban is alkalmazandó – alapján benyújtott beadványában az EFTA Felügyeleti Hatóság kérte, hogy a Bizottság kérelmeinek támogatása végett beavatkozhatson a jelen ügybe. A 2021. június 4-i Bizottság kontra CK Telecoms UK Investments végzésben (C-376/20 P, EU:C:2021:488) a Bíróság elnöke helyt adott e kérelemnek, lehetővé téve az EFTA Felügyeleti Hatóság számára, hogy a tárgyaláson előterjessze észrevételeit. E hatóságnak valamennyi eljárási irat másolatát kézbesítették.
- 46 A Bizottság 2021. február 12-i kérelme alapján a Bíróság elnöke engedélyezte számára, hogy választ nyújtson be.

- 47 A CK Telecoms viszonzálásának benyújtását követően a jelen ügyben az eljárás írásbeli szakasza 2021. május 19-én lezárult.

A felek kérelmei

- 48 A Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság:
- helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet;
 - utalja vissza az ügyet a Törvényszék elé;
 - a CK Telecomst kötelezze a jelen fellebbezés költségeinek viselésére, és
 - az elsőfokú eljárás költségeiről egyelőre ne határozzon.
- 49 A CK Telecoms azt kéri, hogy a Bíróság:
- utasítsa el a fellebbezést, és
 - a Bizottságot és a beavatkozó feleket kötelezze mind a Törvényszék, mind pedig a Bíróság előtti eljárás költségeinek viselésére.

A fellebbezésről

- 50 Fellebbezésének alátámasztása érdekében a Bizottság hat jogalapot hoz fel. Az első jogalap téves jogalkalmazáson alapul, amennyiben a Törvényszék szigorúbb bizonyítási követelményt alkalmazott, mint amely a Bíróság összefonódásokra vonatkozó ítélkezési gyakorlatából következik. A második jogalap a 139/2004 rendelet 2. cikke (3) bekezdésének téves értelmezésére vonatkozik. A harmadik jogalap azon alapul, hogy a Törvényszék a „jelentős versenytényező” és a „közeli versenytársak” fogalmának értelmezése során túllépte a bírósági felülvizsgálat korlátait, továbbá tévesen értelmezte e fogalmakat, és elferdítette mind a vitatott határozatot, mind pedig a Bizottság ellenkérelmét. A negyedik jogalap a tervezett összefonódás árakra gyakorolt hatásainak mennyiségi elemzésével kapcsolatos bizottsági érvelés elferdítésén és a Törvényszék által ezen elemzés értékelése során elkövetett jogi hibákon, az ötödik jogalap pedig azon alapul, hogy a Törvényszék nem értékelte a releváns tényezők összességét. A hatodik jogalap a hálózatmgosztással kapcsolatos hibákon alapul.

Az első jogalapról

A felek érvei

- 51 Első jogalapjában a Bizottság azt állítja, hogy a Törvényszék azáltal, hogy a megtámadott ítélet 118. pontjában úgy ítélte meg, hogy a Bizottságnak elegendő bizonyítékot kell előterjesztenie a hatékony verseny jelentős akadályozása fennállásának komoly valószínűséggel történő alátámasztásához, olyan különösen magas bizonyítási követelményt alkalmazott, amely túlmutat a Bíróság összefonódások ellenőrzésére vonatkozó ítélkezési gyakorlatából eredő követelményen, ezáltal pedig a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot. A Törvényszék e téves jogalkalmazás

- folytán jutott a megtámadott ítélet 119., 172., 216., 268., 281. és 396. pontjában arra a megállapításra, hogy a Bizottság nem bizonyította a jogilag megkövetelt módon, hogy az összefonódás jelentősen akadályozná a hatékony versenyt.
- 52 E tekintetben a 2008. július 10-i Bertelsmann és Sony Corporation of America kontra Impala ítélet (C-413/06 P, EU:C:2008:392) 52. pontjából kitűnik, hogy valamely összefonódási művelet bejelentésekor a Bizottság főszabály szerint köteles állást foglalni vagy ezen összefonódás engedélyezése, vagy annak megtiltása irányában, a bejelentett összefonódásnak betudható azon gazdasági változás értékelése alapján, amelynek a legnagyobb a valószínűsége.
- 53 Márpedig a Törvényszék által a megtámadott ítélet 118. pontjában a hatékony verseny jelentős akadályozása esetleges fennállásának megállapításához megkövetelt bizonyítási szint szükségképpen aszimmetrikus jelleget kölcsönözne a 139/2004 rendelet 2. cikkének (2) és (3) bekezdéséből levezethető bizonyítási követelménynek, mivel e rendelkezés nem állít fel általános vélelmet sem arra a vonatkozóan, hogy a bejelentett összefonódás összeegyeztethető, sem pedig arra vonatkozóan, hogy az összeegyeztethetetlen a belső piaccal.
- 54 A CK Telecoms ezzel szemben először is azt állítja, hogy az első jogalap hatástalan.
- 55 A megtámadott ítéletből ugyanis kitűnik többek között az, hogy a Bizottság a „jelentős versenytényező” és a „közeli versenytársak” fogalmának értelmezése során az értékelésének olyan szakaszában alkalmazta tévesen a jogot, amely megelőzte azon bizonyítékok vizsgálatát, amelyek alapján a Bizottság a hatékony verseny jelentős akadályozásának fennállását állapította meg. E téves jogalkalmazást tehát nem érinti a Törvényszék által megkövetelt, állítólagosan téves bizonyítási szint.
- 56 Ezenkívül a Bizottság nem bizonyította, hogy a Törvényszék által megkövetelnél alacsonyabb bizonyítási szint eltérő eredményre vezetett volna.
- 57 Másodszor, a CK Telecoms azt állítja, hogy a Törvényszék által megkövetelt bizonyítási szint megfelel a Bíróság ítélkezési gyakorlatának.
- 58 A CK Telecoms arra hivatkozik, hogy a 2008. július 10-i Bertelsmann és Sony Corporation of America kontra Impala ítéletben (C-413/06 P, EU:C:2008:392) a Bíróság nem követte Kokott főtanácsnok indítványát, és a hatékony verseny jelentős akadályozása fennállásának megállapításához megkövetelt bizonyítási szintként nem fogadta el a „valószínűségek mérlegelését”.
- 59 Az ilyen bizonyítási szint azt jelentené, hogy a Bizottságnak elegendő lenne nem különösebben következetes vagy szilárd bizonyítékokra támaszkodnia annak alátámasztásához, hogy a hatékony verseny jelentős akadályozásának fennállása inkább valószínű, mint valószínűtlen.
- 60 Márpedig a 2005. február 15-i Bizottság kontra Tetra Laval ítélet (C-12/03 P, EU:C:2005:87) 27., 39., 41. és 45. pontjából kitűnik, hogy a hatékony verseny jelentős akadályozásának megállapításához a bizonyítékoknak szilárdnak kell lenniük ahhoz, hogy meggyőzzenek az összefonódások ellenőrzése tárgyában hozott határozatban kifejtett álláspont megalapozottságáról, ami feltételezi e bizonyítékok tárgyi valószínűségének, megbízhatóságának és következetességének vizsgálatát.

- 61 A CK Telecoms azt állítja, hogy jöllehet a Bizottságnak ugyanolyan bizonyítási szintet kell alkalmaznia mind az összefonódás engedélyezése, mind pedig annak megtiltása érdekében, ez nem változtat azon, hogy ha ezen intézménnyel szemben a hatékony verseny jelentős akadályozása esetleges fennállásának bizonyítása érdekében a pusztán „valószínűségi mérlegelésnél” magasabb bizonyítási szintet írnak elő, az nem sérti a 139/2004 rendelet 2. cikkének (2) és (3) bekezdésében megállapított semlegességet.
- 62 E körülmények között a CK Telecoms azt állítja, hogy a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor a megtámadott ítélet 118. pontjában Kokott főtanácsnok Bertelsmann és Sony Corporation of America kontra Impala ügyre vonatkozó indítványa (C-413/06 P, EU:C:2007:790) 209–211. pontjának *a contrario* olvasatára utalt, és úgy ítélte meg, hogy a Bizottsággal szemben alkalmazandó bizonyítási követelmény szigorúbb, mint a pusztán „valószínűségi mérlegelés”.

A Bíróság álláspontja

- 63 A CK Telecoms azon érvelését illetően, amely szerint ezen első jogalap hatástalan, ki kell emelni, hogy a megtámadott ítéletnek többek között a 119., 172., 216., 281., 282., 372. és 396. pontjából kitűnik, hogy a Törvényszék többek között a „jelentős versenytényező” és a „közeleli versenytársak” fogalmából kiindulva akként határozott a hatékony verseny jelentős akadályozásának esetleges fennállásáról, hogy az ezen ítélet 118. pontjában kifejtett bizonyítási szintre volt tekintettel. Így függetlenül attól a kérdéstől, hogy – mint azt a Bizottság a harmadik jogalapja keretében állítja – e fogalmak értelmezése téves jogalkalmazáson alapul-e, ezen intézmény azt is érdemben kifogásolhatja, hogy a Törvényszék magasabb bizonyítási szintet követelt meg, mint amely a Bíróság összefonódásokra vonatkozó ítélkezési gyakorlatából következik.
- 64 Egyébiránt el kell utasítani a CK Telecoms azon érvét, amely szerint a Bizottság nem bizonyította, hogy a Törvényszék által alkalmazottól eltérő bizonyítási szint más eredményre vezetett volna. Egyrészt ugyanis főszabály szerint a CK Telecoms-nak kell bizonyítania, hogy az első jogalap hatástalan. Márpedig másrészt, mivel – mint az kitűnik a megtámadott ítélet 118. és 119. pontjából – a hatékony verseny jelentős akadályozásának komoly valószínűségére vonatkozó követelményt a Törvényszék az általa megvizsgált bizonyítékok összességére alkalmazta, nem lehet eleve kizárni, hogy a kevésbé szigorú bizonyítási szint alkalmazása az első fokon benyújtott kereset elutasításához vezethetett volna.
- 65 Következésképpen el kell utasítani a CK Telecoms által az első jogalap hatástalanságára alapított érvelést, és meg kell vizsgálni e jogalap megalapozottságát.
- 66 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 139/2004 rendeletnek többek között az (5) preambulumbekzdéséből kitűnik, hogy e rendelet célja annak biztosítása, hogy a vállalkozások átszervezése ne okozzon maradandó károkat a versenyben.
- 67 Ezenkívül emlékeztetni kell arra, hogy egyrészt, e rendelet 2. cikkének (2) bekezdése előírja, hogy azt az összefonódást, amely nem akadályozná jelentősen a hatékony versenyt, a belső piaccal összeegyeztethetőnek kell nyilvánítani. Másrészt, az említett rendelet 2. cikkének (3) bekezdéséből az következik, hogy fordított esetben az ilyen hatással járó összefonódást a belső piaccal összeegyeztethetetlennek kell nyilvánítani.
- 68 Az uniós jogalkotó következképpen a 139/2004 rendelet 8. cikkének (1) bekezdésében előírta, hogy amennyiben a Bizottság megállapítja, hogy a bejelentett összefonódás megfelel az e rendelet 2. cikkének (2) bekezdésében meghatározott feltételnek, határozatot hoz, amelyben ezt

az összefonódást a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánítja. Ezzel szemben, mint az kitűnik az említett rendelet 8. cikkének (3) bekezdéséből, amennyiben a Bizottság megállapítja, hogy valamely összefonódás megfelel az ugyanezen rendelet 2. cikkének (3) bekezdésében meghatározott feltételnek, határozatot hoz, amelyben az említett összefonódást a belső piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánítja.

- 69 A 139/2004 rendeleten belül tehát mind a 2. cikk (2) és (3) bekezdésének, mind pedig a 8. cikk (1) és (3) bekezdésének szövegéből az következik, hogy e rendelkezések szimmetrikus jellegűek a Bizottsággal szemben annak alátámasztása érdekében előírt bizonyítási követelményeket illetően, hogy a bejelentett összefonódás jelentősen akadályozná a hatékony versenyt, vagy sem, ezáltal pedig azt a belső piaccal összeegyeztethetetlennek vagy a belső piaccal összeegyeztethetőnek kell nyilvánítani.
- 70 E tekintetben először is ki kell emelni, hogy e rendelkezések szövegéből nem derül ki, hogy a 139/2004 rendelet eltérő bizonyítási követelményeket írna elő egyrészt az összefonódási műveletet engedélyező határozatokra, másrészt pedig az ilyen műveletet megtiltó határozatokra vonatkozóan (lásd ebben az értelemben: 2008. július 10-i Bertelsmann és Sony Corporation of America kontra Impala ítélet, C-413/06 P, EU:C:2008:392, 46. pont).
- 71 E kontextusban e rendeletből nem vonható le semmilyen általános vélelem valamely bejelentett összefonódás belső piaccal való összeegyeztethetőségére vagy összeegyeztethetlenségre vonatkozóan (lásd ebben az értelemben: 2008. július 10-i Bertelsmann és Sony Corporation of America kontra Impala ítélet, C-413/06 P, EU:C:2008:392, 48. pont).
- 72 Jóllehet kétségtelen, hogy az említett rendelet 10. cikkének (6) bekezdése előírja, hogy a bejelentett összefonódást a belső piaccal összeegyeztethetőnek kell tekinteni, ha a Bizottság a vonatkozó határidőn belül nem hozott határozatot ezen összefonódás összeegyeztethetőségéről, ez nem változtat azon, hogy e rendelkezés egyrészt a rendelet általános rendszerét jellemző gyorsasági követelmény különös kifejeződése, másrészt pedig kivételt képez a rendelet azon általános rendszere alól, amelynek megfelelően a Bizottság kifejezetten határoz a neki bejelentett összefonódásokról (lásd ebben az értelemben: 2008. július 10-i Bertelsmann és Sony Corporation of America kontra Impala ítélet, C-413/06 P, EU:C:2008:392, 49. pont)
- 73 E feltételek mellett meg kell állapítani, hogy a Bizottság nem köteles magasabb bizonyítási követelményeknek eleget tenni az összefonódásokat megtiltó határozatokra vonatkozóan, mint az összefonódásokat engedélyező határozatokra vonatkozóan (lásd ebben az értelemben: 2008. július 10-i Bertelsmann és Sony Corporation of America kontra Impala ítélet, C-413/06 P, EU:C:2008:392, 51. pont).
- 74 Ebből következik, hogy a bizonyításfelvételre vonatkozó követelmények, ideértve a bizonyítás szintjét is, nem változnak a Bizottság által az összefonódások ellenőrzése terén hozott határozat típusától függően.
- 75 Másodsor, az ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy az összefonódások belső piaccal való összeegyeztethetőségére vonatkozó bizottsági határozatokat kellően jelentős és egybehangzó bizonyítékokkal kell alátámasztani (lásd ebben az értelemben: 2008. július 10-i Bertelsmann és Sony Corporation of America kontra Impala ítélet, C-413/06 P, EU:C:2008:392, 50. pont).

- 76 Kétségtelen, hogy a Bíróság kimondta, hogy egy „konglomerátum” típusú összefonódás elemzésével összefüggésben különösen fontos a Bizottság által annak alátámasztása érdekében előterjesztett bizonyítékok minősége, hogy ezt az összefonódást a belső piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánító határozatot kell hozni (2005. február 15-i Bizottság kontra Tetra Laval ítélet, C-12/03 P, EU:C:2005:87, 44. pont).
- 77 A Bíróság ugyanakkor pontosította, hogy ez az ítélkezési gyakorlat csupán a bizonyítás alapvető rendeltetését tükrözi, amely nem más, mint hogy meggyőzőn valamely álláspont megalapozottságáról, illetve – mint az összefonódások ellenőrzése vonatkozásában is – megerősítse a Bizottság határozatait alátámasztó értékeléseket (lásd ebben az értelemben: 2005. február 15-i Bizottság kontra Tetra Laval ítélet, C-12/03 P, EU:C:2005:87, 41. pont; 2008. július 10-i Bertelsmann és Sony Corporation of America kontra Impala ítélet, C-413/06 P, EU:C:2008:392, 51. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). A bizonyítékok minőségére vonatkozó különleges követelmények tehát főszabály szerint nincsenek hatással a megkövetelt bizonyítási szintre.
- 78 Egyébiránt a Bíróság azt is pontosította, hogy a versenynek a bejelentett összefonódással kapcsolatban felmerült akadályozására vonatkozó feltételezésben rejlő összetettség olyan tényezőnek minősül, amelyet figyelembe kell venni ezen összefonódás különböző következményei elfogadhatóságának értékelésekor annak meghatározása végett, hogy melyiknek a legnagyobb a valószínűsége, az ilyen összetettség azonban önmagában nincs hatással a megkövetelt bizonyítási szintre (2008. július 10-i Bertelsmann és Sony Corporation of America kontra Impala ítélet, C-413/06 P, EU:C:2008:392, 51. pont).
- 79 Mint azt lényegében a főtanácsnok is kiemelte az indítványának 59. pontjában, meg kell tehát állapítani, hogy a 139/2004 rendelet 2. cikke (2) és (3) bekezdésének alkalmazása szempontjából a bizonyítás szintje nem változik sem a Bizottság által vizsgált összefonódás típusától, sem pedig a bejelentett összefonódás tekintetében a verseny akadályozására vonatkozó feltételezésben rejlő összetettségtől függően.
- 80 Végül harmadszor, a 139/2004 rendelet 4. cikkének (1) bekezdéséből, amely előírja, hogy az összefonódást annak megvalósítása előtt be kell jelenteni, valamint e rendelet 7. cikkének (1) bekezdéséből, amely azt a kötelezettséget írja elő, hogy ezen összefonódást annak bejelentése és engedélyezése előtt ne hajtsák végre, kitűnik, hogy az említett rendelet az összefonódások előzetes ellenőrzésének rendszerét vezeti be.
- 81 Következésképpen ez az ellenőrzés különbözik az EUMSZ 101. cikkben említett, vállalkozások közötti megállapodások, vállalkozások társulásai által hozott döntések és összehangolt magatartások, valamint az EUMSZ 102. cikkben említett erőfölénnyel való visszaélés utólagos ellenőrzésétől.
- 82 Az összefonódások ezen előzetes ellenőrzésének gyakorlása keretében a Bizottság gazdasági kérdésekben mérlegelési mozgástérrel rendelkezik a 139/2004 rendelet anyagi jogi szabályainak, különösen a 2. cikkének alkalmazása céljából (2008. július 10-i Bertelsmann és Sony Corporation of America kontra Impala ítélet, C-413/06 P, EU:C:2008:392, 144. pont), mivel a jövőre vonatkozó olyan gazdasági elemzéseket végez, amelyek annak meghatározására irányulnak, hogy előre látható időn belül milyen valószínűséggel következnek be bizonyos változások a releváns piacon.
- 83 Márpedig ezek a jövőre vonatkozó elemzések, amelyek a legtöbb esetben összetettek, szükségszerűen bizonytalanabbak, mint az utólagos elemzések.

- 84 Az a jövőre vonatkozó elemzés ugyanis, amelyre az összefonódások ellenőrzése területén szükség van, és amely annak vizsgálatából áll, hogy egy ilyen összefonódás mennyiben változtathatja meg az érintett piacokon fennálló verseny paramétereit – mindez annak ellenőrzése érdekében, hogy ezen összefonódás következtében jelentősen akadályozva lenne-e a hatékony verseny –, megköveteli a különböző okozati összefüggések felvázolását annak érdekében, hogy azok közül ki lehessen választani azt, amelynek a legnagyobb a valószínűsége (2005. február 15-i Bizottság kontra Tetra Laval ítélet, C-12/03 P, EU:C:2005:87, 43. pont; 2008. július 10-i Bertelsmann és Sony Corporation of America kontra Impala ítélet, C-413/06 P, EU:C:2008:392, 47. pont; 2019. január 16-i Bizottság kontra United Parcel Service ítélet, C-265/17 P, EU:C:2019:23, 32. pont). Ez a jövőre vonatkozó elemzés a Bizottságot a 139/2004 rendelet anyagi jogi szabályainak, különösen a 2. cikkének alkalmazása céljából gazdasági kérdésekben megillető azon mérlegelési mozgásterbe tartozik, amely igazolja, hogy az összefonódások tárgyában hozott bizottsági határozat uniós bíróság általi felülvizsgálata a tények tárgyi valóságának vizsgálatára, valamint annak ellenőrzésére korlátozódjon, hogy nem következtek-e nyilvánvaló mérlegelési hibát (lásd ebben az értelemben: 2008. július 10-i Bertelsmann és Sony Corporation of America kontra Impala ítélet, C-413/06 P, EU:C:2008:392, 144. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 85 Kétségtelen, hogy az ilyen elemzést nagy figyelemmel kell elvégezni, mivel nem a múlt eseményeinek vizsgálatáról van szó, amelyek kapcsán gyakran számos bizonyíték áll rendelkezésre, amelyek lehetővé teszik az okok megértését, de még csak nem is a jelen eseményeiről, hanem olyan események előrejelzéséről, amelyek a jövőben fognak több-kevesebb valószínűséggel bekövetkezni, amennyiben nem születik a tervezett összefonódást tiltó vagy annak feltételeit meghatározó határozat (lásd ebben az értelemben: 2005. február 15-i Bizottság kontra Tetra Laval ítélet, C-12/03 P, EU:C:2005:87, 42. pont).
- 86 Ugyanakkor a Bizottság által elvégzendő gazdasági elemzés jövőre vonatkozó jellegével ellentétes lenne, ha ezen intézmény annak bizonyítása érdekében, hogy valamely összefonódás jelentősen akadályozná, vagy épp ellenkezőleg, nem akadályozná a hatékony versenyt, különösen magas bizonyítási szintet lenne köteles tiszteletben tartani.
- 87 E körülmények között, figyelembe véve különösen a 139/2004 rendelet 2. cikke (2) és (3) bekezdésének szimmetrikus szerkezetét, valamint a Bizottság összefonódás-ellenőrzéssel kapcsolatos gazdasági elemzéseinek jövőre vonatkozó jellegét, meg kell állapítani, hogy ahhoz, hogy valamely összefonódás a belső piaccal összeegyeztethetetlennek vagy azzal összeegyeztethetőnek minősüljön, elegendő, ha a Bizottság kellően jelentős és egybehangzó bizonyítékokkal alátámasztja, hogy inkább valószínű, mint valószínűtlen az, hogy az érintett összefonódás jelentősen akadályozná, vagy sem, a hatékony versenyt a belső piacon vagy annak egy jelentős részén.
- 88 Ennélfogva a Törvényszék, amikor a megtámadott ítélet 118. pontjában úgy ítélte meg, hogy a Bizottság köteles a hatékony verseny jelentős akadályozásának az összefonódást követő fennállását „komoly valószínűséggel” bizonyítani, valamint hogy „a jelen esetben alkalmazandó bizonyítási követelmény következésképpen szigorúbb annál a követelménynél, amely szerint a hatékony verseny jelentős akadályozása [...] »valószínűbb, mint az ellenkezője«, olyan bizonyítási követelményt alkalmazott, amely a 139/2004 rendeletből – ahogyan azt a Bíróság értelmezte – nem következik, ezáltal pedig tévesen alkalmazta a jogot.
- 89 Ezért az első jogalapnak helyt kell adni.

A második jogalapról

- 90 A második jogalap két részből áll, amelyekkel a Bizottság a Törvényszék által a 139/2004 rendelet 2. cikkének (3) bekezdésére vonatkozóan a megtámadott ítéletben kialakított értelmezést vitatja.

Az első részből

– A felek érvei

- 91 Második jogalapjának első részében a Bizottság azt állítja, hogy a megtámadott ítélet 90. pontjában a Törvényszék az annak megállapításához szükséges feltételeket, hogy valamely összefonódás nem egyeztetett hatásokat válthat ki, azonos módon kezelte az erőfölény fennállásának bizonyításához megkövetelt feltételekkel.
- 92 A Bizottság kifejti: nem vitatja, hogy a hatékony verseny nem egyeztetett hatások révén történő esetleges jelentős akadályozásának bizonyításához megkövetelt kár mértéke megegyezik az erőfölény létrehozása vagy megerősítése folytán bekövetkező ilyen akadály bizonyításához megkövetelt mértékkel. Mindemellett a megtámadott ítélet 90. pontjában az „összefonódással létrejövő jogalany” kifejezéssel összefüggésben használt „ő maga” kifejezéssel a Törvényszék azt állapította meg, hogy a Bizottság csak akkor tilthat meg egy összefonódást, ha bizonyítani tudja, hogy e jogalany az erőfölény által biztosítottal egyenértékű piaci erővel fog rendelkezni.
- 93 A CK Telecoms ezzel szemben előadja, hogy a Bizottság a Törvényszék olyan általános észrevételét vitatja, amely nem szolgált konkrét elemzés alapjául, ennélfogva pedig a Bizottság második jogalapjának első része hatástalan.

– A Bíróság álláspontja

- 94 A megtámadott ítélet 90. pontjában a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a 139/2004 rendelet 2. cikkének (3) bekezdése „lehetővé teszi a Bizottság számára, hogy bizonyos körülmények között oligopol piacokon megtiltsa az olyan összefonódásokat, amelyek, noha nem vezetnek egyedi vagy kollektív erőfölény létrehozásához vagy megerősítéséhez, alkalmasak arra, hogy a piacon a versenyfeltételeket az ilyen erőfölényhez hasonló mértékben befolyásolják azáltal, hogy az összefonódással létrejövő jogalanyok olyan piaci erőt biztosítanak, amely lehetővé teszi számára, hogy ő maga határozza meg a verseny paramétereit, és különösen, hogy az árakat megállapítsa és ne elfogadja”.
- 95 Márpedig ki kell emelni, hogy – mint azt a CK Telecoms is megjegyezte – az említett 90. pont a Törvényszék által kifejtett általános megfontolást tartalmaz, anélkül hogy összefüggést állítana fel azzal a hibával, amelyet a Bizottság a 139/2004 rendelet 2. cikkének (3) bekezdése értelmében vett „hatékony verseny jelentős akadályozása” fogalmának alkalmazása során állítólag elkövetett. Ezenkívül, amint azt a főtanácsnok is kiemelte az indítványának 70. pontjában, a Bizottság a megtámadott ítélet egyetlen olyan pontját sem jelöli meg, amely e megfontoláson alapulna.
- 96 E tekintetben a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy a Törvényszék valamely határozatában a teljesség kedvéért kifejtett indokok ellen irányuló kifogások nem vezethetnek e határozat hatályon kívül helyezéséhez, ezért azok hatástalanok (2023. március 23-i PV kontra Bizottság ítélet, C-640/20 P, EU:C:2023:232, 191. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési

gyakorlat). Márpedig, még ha feltételezzük is, hogy a második jogalap első része megalapozott, az nem vonja maga után a megtámadott ítélet hatályon kívül helyezését, mivel e rész ezen ítélet olyan indokára vonatkozik, amellyel kapcsolatban nem nyert bizonyítást, hogy az hozzájárulna az említett ítélet rendelkező részének alátámasztásához.

- 97 Ebből következik, hogy a második jogalap első részét mint hatástalant el kell utasítani.

A második részről

– A felek érvei

- 98 Második jogalapjának második részében a Bizottság azt állítja, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 95. és 96. pontjában tévesen alkalmazta a jogot, amikor megállapította, hogy a 139/2004 rendelet 2. cikkének (3) bekezdését a rendelet (25) preambulumbekzdésének fényében úgy kell értelmezni, hogy amennyiben az összefonódás következtében nem jön létre vagy nem erősödik meg erőfölényes helyzet, akkor a hatékony verseny jelentős akadályozása csak akkor állapítható meg, ha teljesül az e preambulumbekzdésben meghatározott két együttes feltétel, vagyis egyrészt megszűnik az összefonódásban részt vevő felek által korábban egymással szemben támasztott erős versenykényszer, másrészt pedig csökken a többi versenytársra nehezedő versenynyomás.
- 99 A Bizottság szerint az ilyen értelmezés veszélyezteti az összefonódások hatékony ellenőrzésének az e rendelet (24) preambulumbekzdésében megfogalmazott célját, különösen pedig azzal a hatással járna, hogy megakadályozza a Bizottságot abban, hogy olyan kérelmeket alakítson ki, amelyek nem felelnek meg a megtámadott ítélet 96. pontjában meghatározott feltételeknek, mint például a jelen ügyben hivatkozott második kérelmet, amely a többi versenytárs által az említett összefonódással létrejövő jogalanysra gyakorolt versenynyomás csökkenésén alapul, e jogalanynak az összefonódást követő piaci helyzete miatt.
- 100 A CK Telecoms ezzel szemben előadja, hogy a 139/2004 rendelet (25) preambulumbekzdésének szövegéből, különösen pedig a horizontális összefonódásokról szóló iránymutatásban, valamint a vitatott határozatban is átvett „együttal” kötőszóából kitűnik, hogy az említett preambulumbekzdés két együttes feltételt határoz meg. Az ezzel ellentétes értelmezés lehetővé tenné a Bizottság számára, hogy megtiltsa minden horizontális összefonódást, hiszen azok szükségszerűen az érintett felek közötti verseny csökkenésével járnak.

– A Bíróság álláspontja

- 101 A Törvényszék a megtámadott ítélet 96. pontjában lényegében úgy ítélte meg, hogy a 139/2004 rendelet 2. cikkének (3) bekezdését e rendelet (25) preambulumbekzdésének fényében kell értelmezni. E tekintetben a Törvényszék abból az előfeltevésből indult ki, hogy e preambulumbekzdés két együttes feltételt ír elő ahhoz, hogy az összefonódásból eredő nem egyeztetett hatások bizonyos körülmények között a hatékony verseny jelentős akadályozásához vezethessenek, vagyis egyrészt az összefonódásban részt vevő felek által korábban egymásra gyakorolt erős versenykényszer megszűnését, másrészt pedig a többi versenytársra nehezedő versenynyomás csökkenését.

- 102 Az említett ítélet 97. pontjában a Törvényszék ebből azt vezette le, hogy „a csupán a verseny többi versenytársra nehezedő nyomásának csökkenésében álló hatás főszabály szerint a nem egyeztetett hatásokon alapuló kárelmélet keretében önmagában nem elegendő a hatékony verseny jelentős akadályozásának bizonyításához”.
- 103 A Törvényszék a 139/2004 rendelet 2. cikke (3) bekezdésének ezen értelmezése alapján vizsgálta meg a kereset első, harmadik és negyedik jogalapját, mint az kitűnik a megtámadott ítélet 105. pontjából.
- 104 E tekintetben mindjárt az elején emlékeztetni kell arra, hogy valamely uniós jogi aktus preambuluma pontosíthatja e jogi aktus rendelkezéseinek tartalmát, az ilyen jogi aktus preambulumbekendései ugyanis olyan fontos értelmezési elemeknek minősülnek, amelyek megvilágíthatják az említett jogi aktus kibocsátójának szándékát (2019. december 19-i Puppinc és társai kontra Bizottság ítélet, C-418/18 P, EU:C:2019:1113, 75. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 105 Mindemellett az uniós jogi aktusok preambulumának nincs kötelező jogi ereje, és arra nem lehet hivatkozni sem az adott jogi aktus rendelkezéseitől való eltérés, sem pedig e rendelkezéseknek a szövegükkel nyilvánvalóan ellentétes értelmezése céljából (2019. december 19-i Puppinc és társai kontra Bizottság ítélet, C-418/18 P, EU:C:2019:1113, 76. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 106 Mint az kitűnik a 139/2004 rendelet (6) és (24) preambulumbekendéséből, e rendelet célja valamennyi összefonódás hatékony, az Unión belüli verseny szerkezetére gyakorolt hatása alapján történő ellenőrzésének létrehozása, különösen a belső piacon a hatékony és torzulásmentes verseny biztosítása, valamint a szabad versenyen alapuló nyitott piacgazdaság elvével összhangban folytatott politika biztosítása érdekében.
- 107 E tekintetben e rendelet (25) preambulumbekendéséből lényegében kitűnik, hogy e rendelet az oligopolisztikus piacon működő vállalkozások közötti összefonódás belső piaccal való összeegyeztethetlenségére is vonatkozik, amennyiben ez az összefonódás a hatékony verseny jelentős akadályozását jelentené anélkül, hogy az ezen összefonódás folytán létrejövő vállalkozás erőfölényes helyzetbe kerülne.
- 108 Az említett (25) preambulumbekendésből különösen az következik, hogy jóllehet „[s]zámos oligopolisztikus piac egészséges szintű versenyt mutat[, ez nem változtat azon, hogy] adott körülmények között, azok az összefonódások, amelyek az összefonódó felek által korábban egymással szemben támasztott versenyképesszerek [helyesen: erős versenyképesszerek] megszüntetését vonják maguk után, és amelyek egyúttal csökkentik a verseny fennmaradó versenytársakra nehezedő nyomását, még az oligopólium tagjai közötti egyeztetés valószínűségének hiányában is a verseny [helyesen: hatékony verseny] jelentős akadályozásához vezethetnek”.
- 109 Márpedig ugyanezen (25) preambulumbekendés utolsó előtti mondatából lényegében kitűnik, hogy a 139/2004 rendeletben előírt hatékony ellenőrzés kiterjed minden olyan összefonódásra, amely a belső piacon vagy annak egy jelentős részén a hatékony versenyt jelentősen akadályozná, beleértve a nem egyeztetett hatásokkal járó összefonódásokat is. E hatékony ellenőrzés illeszkedik a 139/2004 rendelet általános, e rendelet (5) preambulumbekendésében tükröződő célkitűzésébe, amely annak elkerülésére irányul, hogy az átszervezési folyamat maradandó károkat okozzon a versenyben a belső piacon vagy annak egy jelentős részén.

- 110 A belső piacon a hatékony és torzulásmentes verseny biztosítása, valamint a szabad versenyen alapuló nyitott piacgazdaság elvével összhangban folytatott politika biztosítása érdekében a 139/2004 rendelet célja valamennyi olyan összefonódás hatékony ellenőrzésének létrehozása, amelyek jelentősen akadályoznák a hatékony versenyt, beleértve azokat is, amelyek nem egyeztetett hatásokkal járnak az oligopolisztikus piacokon. Így azon a körülményen kívül, hogy e rendelet valamely preambulumbekzdése semmiképpen nem korlátozhatja az említett rendelet rendelkezéseinek érvényesülési körét, nem állapítható meg, hogy az ilyen piacokon végrehajtott, nem egyeztetett hatásokkal járó összefonódások hatékony ellenőrzését azokra a helyzetekre kell korlátozni, amelyek egyszerre tartoznak az ugyanezen rendelet (25) preambulumbekzdésében megjelölt két eset körébe.
- 111 Mint azt lényegében a főtanácsnok is kiemelte az indítványának 74–76. pontjában, az „együttal” kötőszó nem elegendő ezen értelmezés megcáfolásához. A 139/2004 rendelet (25) preambulumbekzdésével összefüggésben értelmezett 2. cikke (3) bekezdésének olyan értelmezése ugyanis, amely szerint e két eset együttes feltételét képezi annak, hogy meg lehessen állapítani a hatékony versenynek egy oligopolisztikus piacon valamely nem egyeztetett hatásokkal járó összefonódásból eredő jelentős akadályozását, azzal a következménnyel járna, hogy az ilyen típusú összefonódások ellenőrzésének hatékonysága kizárólag azokra az esetekre korlátozódna, amelyekben a Bizottság bizonyítani tudja, hogy az érintett összefonódás egyszerre alkalmas arra, hogy megszüntesse az ezen összefonódásban részt vevő felek közötti erős versenyképesszert, és csökkentse az érintett piacon tevékenykedő többi versenytársra nehezedő versenynyomást.
- 112 Így az ilyen értelmezés azt jelentené, hogy az összefonódásban részt vevő felek által egymásra gyakorolt erős versenyképesszert megszüntetése és az adott esetben ebből eredő egyoldalú áremelés önmagában soha nem lenne elegendő a hatékony verseny jelentős akadályozásának bizonyításához.
- 113 Márpedig a 139/2004 rendelet 2. cikke (3) bekezdésének ilyen megszorító értelmezése összeegyeztethetetlen lenne e rendeletnek a jelen ítélet 109. pontjában felidézett azon célkitűzésével, hogy hatékony ellenőrzést hozzon létre minden olyan összefonódás felett, amelyek a belső piacon vagy annak egy jelentős részén a hatékony versenyt jelentősen akadályoznák, beleértve azokat is, amelyek nem egyeztetett hatásokkal járnak.
- 114 E körülmények között a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet 96. pontjában úgy ítélte meg, hogy a 139/2004 rendelet (25) preambulumbekzdésével összefüggésben értelmezett 2. cikkének (3) bekezdését akként kell értelmezni, hogy egy oligopolisztikus piacon történő összefonódást követően erőfölény létrehozása vagy megerősítése hiányában a hatékony verseny jelentős akadályozása csak akkor állapítható meg, ha a Bizottság bizonyítja, hogy teljesül két együttes feltétel, vagyis egyrészt megszűnik az összefonódásban részt vevő felek által korábban egymásra gyakorolt erős versenyképesszert, másrészt pedig csökken a többi versenytársra nehezedő versenynyomás.
- 115 Az eddigi megfontolásokra tekintettel a második jogalap második részének helyt kell adni.
- 116 Ebből következik, hogy a 139/2004 rendelet 2. cikke (3) bekezdésének téves értelmezésére alapított második jogalap megalapozott.

A harmadik jogalapról

- 117 A harmadik jogalap négy részből áll, amelyek közül az első azon alapul, hogy a Törvényszék a „jelentős versenytényező” és a „közeli versenytársak” fogalmának értelmezése során túllépte az őt megillető bírósági felülvizsgálati jogkör korlátait; a második rész mind a vitatott határozat, mind pedig a Bizottság ellenkérelmének elferdítésén, valamint a „jelentős versenytényező” fogalmának téves értelmezésén alapul; a harmadik rész a „közeli versenytársak” fogalmának téves értelmezésén és a vitatott határozat elferdítésén alapul, a másodlagosan felhozott negyedik rész pedig a horizontális összefonódásokról szóló iránymutatás 139/2004 rendelettel való esetleges összeegyeztethetlenségét illetően az indokolási kötelezettség megsértésén alapul.

Az első részből

– A felek érvei

- 118 Harmadik jogalapjának első részében a Bizottság lényegében azt állítja, hogy amikor a Törvényszék a megtámadott ítélet 174. és 242. pontjában a „jelentős versenytényező” és a „közeli versenytársak” fogalmát értelmezte, eltért e gazdasági fogalmaknak a horizontális összefonódásokról szóló iránymutatásban szereplő meghatározásától, valamint az ezen iránymutatásban megállapított gazdasági háttértől. Így a Törvényszék figyelmen kívül hagyta a Bizottság gazdasági kérdésekben fennálló mérlegelési mozgásterét, és a saját gazdasági értékelésével helyettesítette a Bizottság gazdasági értékelését. Ezáltal a Törvényszék túllépte az összefonódást a belső piaccal összeegyeztethetőnek vagy összeegyeztethetetlennek nyilvánító bizottsági határozatok bírósági felülvizsgálatának korlátait.
- 119 A Bizottság különösen azt állítja, hogy a Törvényszék nem rendelkezik sem hatáskörrel, sem pedig szakértelemmel arra, hogy eltérjen a horizontális összefonódásokról szóló iránymutatásban szereplő gazdasági fogalmaktól, és hogy az iránymutatásban megfogalmazottaktól eltérő gazdasági megközelítést kövessen. A Bizottság szerint a Törvényszék hatásköre az említett iránymutatás jogszerűségének vizsgálatára korlátozódik.
- 120 A CK Telecoms ezzel szemben előadja, hogy a Törvényszék nem lépte túl a bírósági felülvizsgálat korlátait a „jelentős versenytényező” és a „közeli versenytársak” fogalmának értelmezése és alkalmazása során. Épp ellenkezőleg, a megtámadott ítéletben a Törvényszék a bizonyítékokat az állandó ítélkezési gyakorlatból eredő azon kritérium alkalmazásával értékelte, amely szerint a Bizottság gazdasági kérdésekben fennálló mérlegelési mozgásterére nem jár az uniós bíróság azon hatáskörének sérelmével, hogy felülvizsgálja a gazdasági jellegű tényeknek a Bizottság általi értelmezését.

– A Bíróság álláspontja

- 121 A 139/2004 rendelet (28) preambulumbekzdése szerint az összefonódások e rendelet alapján történő bizottsági értékelésének megmagyarázása és egyértelművé tétele érdekében helyénvaló, hogy a Bizottság útmutatást tegyen közzé, megbízható közgazdasági keretet nyújtva az összefonódások értékelésére, annak meghatározására, hogy az összefonódás összeegyeztethető-e, vagy sem, a belső piaccal.

- 122 A Bizottság ezért elfogadta a horizontális összefonódásokról szóló iránymutatást, amely meghatározza azt a módszert, amelyet a Bizottság annak érdekében állapította meg önmagával szemben, hogy értékelje a hatékony verseny 139/2004 rendelet értelmében vett jelentős akadályozásának esetleges fennállását.
- 123 Mindazonáltal, jóllehet a Bizottság nem térhet el indokolás nélkül az ilyen iránymutatástól anélkül, hogy adott esetben az általános jogelvek megsértése címén felelősségre vonható legyen, ezen iránymutatás nem minősíthető olyan jogszabálynak, amelyet a közigazgatás minden körülmények között köteles lenne betartani, és nem képezi a Bizottság által az érintett területen hozott határozatok jogi alapját (lásd ebben az értelemben: 2005. június 28-i Dansk Rørindustri és társai kontra Bizottság ítélet, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P és C-213/02 P, EU:C:2005:408, 209., 211. és 213. pont). Az uniós bíróság mindazonáltal továbbra is hatáskörrel rendelkezik ezen iránymutatás értelmezésére, különösen akkor, ha az összefonódást engedélyező vagy tiltó határozataiban a Bizottság az említett iránymutatásra támaszkodott annak meghatározása érdekében, hogy az érintett összefonódás a hatékony verseny jelentős korlátozásával járna-e, vagy sem.
- 124 Kétségtelen, hogy – mint azt a jelen ítélet 84. pontja is felidézi – a Bizottság gazdasági kérdésekben mérlegelési mozgástérrel rendelkezik a 139/2004 rendelet anyagi jogi szabályainak, különösen a 2. cikkének alkalmazása során, amely mérlegelési mozgástér igazolja, hogy az összefonódások tárgyában hozott bizottsági határozat uniós bíróság általi felülvizsgálata a tények tárgyi valószínűségének vizsgálatára, valamint annak ellenőrzésére korlátozódjon, hogy nem következ-e nyilvánvaló mérlegelési hibát.
- 125 Ez azonban nem jelenti azt, hogy az uniós bíróságnak tartózkodnia kellene attól, hogy felülvizsgálja a gazdasági jellegű adatoknak a Bizottság általi értelmezését. Az uniós bíróságnak ugyanis – amellyel szemben, mint azt a főtanácsnok is felidézte az indítványának 73. és 85. pontjában, a horizontális összefonódásokról szóló iránymutatás önmagában nem lehet kötelező – nem csupán a hivatkozott bizonyítékok tárgyi valószínűségét, megbízhatóságát és következetességét kell vizsgálnia, hanem azt is ellenőriznie kell, hogy e bizonyítékok tartalmazzák-e az adott összetett helyzet értékeléséhez figyelembe veendő összes adatot, valamint hogy e bizonyítékok alátámaszthatják-e a belőlük levont következtetéseket (lásd ebben az értelemben: 2008. július 10-i Bertelsmann és Sony Corporation of America kontra Impala ítélet, C-413/06 P, EU:C:2008:392, 145. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 126 A Bizottság említett mérlegelési mozgástere nem jelenti azt sem, hogy az uniós bíróságnak tartózkodnia kellene az alkalmazásuk során gazdasági elemzést igénylő uniós jogi fogalmak Bizottság általi értelmezésének felülvizsgálatától.
- 127 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a versenyjog területén az uniós bíróság már több alkalommal is értelmezett olyan fogalmakat, amelyek az alkalmazásuk során gazdasági elemzést igényelnek, mint például az „erőfölény” fogalmát (1978. február 14-i United Brands és United Brands Continentaal kontra Bizottság ítélet, 27/76, EU:C:1978:22, 65. és 66. pont), az „érintett piac” fogalmát (1983. november 9-i Nederlandsche Banden-Industrie-Michelin kontra Bizottság ítélet, 322/81, EU:C:1983:313, 37. pont; 1994. október 6-i Tetra Pak kontra Bizottság ítélet, T-83/91, EU:T:1994:246, 63. pont) és a „versenyársakkal szembeni árprés” fogalmát (2021. március 25-i Slovak Telekom kontra Bizottság ítélet, C-165/19 P, EU:C:2021:239, 73. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 128 Márpedig a horizontális összefonódásokról szóló iránymutatásban hivatkozott „jelentős versenytényező” és „közeli versenytársak” fogalmai azon tényezők között szerepelnek, amelyek befolyásolhatják annak valószínűségét, hogy valamely összefonódás jelentős, nem egyeztetett hatásokkal járjon, következésképpen pedig befolyásolhatják a 139/2004 rendelet 2. cikkének (2) és (3) bekezdése értelmében vett „hatékony verseny jelentős akadályozása” esetleges fennállásának megállapítását.
- 129 Ebből következik, hogy jöllehet a „jelentős versenytényező” és a „közeli versenytársak” fogalma az alkalmazása során gazdasági elemzést igényel, az uniós bíróság hatáskörrel rendelkezik arra, hogy azokat a Bizottság által az összefonódások ellenőrzése tárgyában hozott határozatok felülvizsgálata keretében értelmezze.
- 130 E körülmények között meg kell állapítani, hogy a jelen ügyben a Törvényszék azáltal, hogy a „jelentős versenytényező” és a „közeli versenytársak” fogalmát értelmezte, nem lépte túl a bírósági felülvizsgálatának korlátait.
- 131 A fentiekből következik, hogy a Bizottság harmadik jogalapjának első részét mint megalapozatlant el kell utasítani.

A második részből

– A felek érvei

- 132 Harmadik jogalapjának második részében a Bizottság három kifogást hoz fel, amelyek közül az első a vitatott határozat elferdítésén, a második az ellenkérelmének elferdítésén, a harmadik pedig a „jelentős versenytényező” fogalmának téves értelmezésén alapul.
- 133 Első kifogásával a Bizottság azt sérelmezi, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 171. pontjában tévesen állapította meg, hogy a vitatott határozatból kitűnik, hogy az a tény, hogy az összefonódásban részt vevő valamely felet egy oligopolisztikus piacon „jelentős versenytényezőnek” minősítenek, elegendő annak megállapításához, hogy az összefonódás a hatékony verseny jelentős akadályozásához vezetne. A Törvényszék e megállapításának ellentmond ezen ítélet 155. pontja, amely szerint a vitatott határozat szövegéből, különösen pedig annak (777) preambulumbekzdéséből kitűnik: az, hogy „a Three a [...] kiskereskedelmi piacon az iránymutatás 37. pontja értelmében vett jelentős versenytényezőnek minősül, illetve e piacon mindenesetre erős versenykényszert fejt ki”, csupán egyikét képezi azon tényezőknek, amelyeket a Bizottság felhasznált annak megállapításához, hogy az összefonódás jelentős nem egyeztetett hatásokkal járna.
- 134 Második kifogásával a Bizottság azt állítja, hogy az említett ítélet 170. pontjában a Törvényszék elferdítette a Bizottság ellenkérelmének 39. pontját, ebből eredően pedig a Törvényszék saját maga alkotott egy olyan meghatározást a „jelentős versenytényező” fogalmára, amely eltér a horizontális összefonódásokról szóló iránymutatás 37. pontjában foglalt meghatározástól. Márpedig többek között az ellenkérelem említett 39. pontjából, valamint a Bizottság válaszának 13. pontjából kitűnik, hogy a Bizottság e beadványokban csak egy példát hozott fel, anélkül hogy azt állította volna, hogy a „jelentős versenytényezőnek” szükségképpen különösen agresszív versenyt kellene folytatnia, a versenytársait pedig e magatartás követésére kellene kényszerítenie.

- 135 Mindemellett a megtámadott ítélet 170. és 216. pontjából kitűnik, hogy a Törvényszék átvette ezt a példát, és azt a „jelentős versenytényező” fogalmának meghatározásává alakította át.
- 136 Harmadik és utolsó kifogásával a Bizottság azt sérelmezi, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 170. és 216. pontjában tévesen túlzott követelményeket írt elő vele szemben valamely vállalkozás „jelentős versenytényezőnek” minősítése szempontjából, amelyek szerint az érintett vállalkozásnak a versenyre gyakorolt hatást illetően meg kell különböztetnie magát a versenytársaitól, különösen pedig az árak terén különösen agresszív versenyt kell folytatnia, és a többi piaci szereplőt arra kell kényszerítenie, hogy az ő áraihoz igazodjanak.
- 137 A Bizottság első kifogásával szemben a CK Telecoms előadja, hogy a Bizottság a korábbi gyakorlata során, különösen pedig a megtámadott ítélet 164. pontjában említett ügyekben a vizsgált összefonódások egy vagy két résztvevőjét „jelentős versenytényező(k)nek” minősítette, amely megállapítás elegendő volt ahhoz, hogy úgy lehessen tekinteni, hogy az érintett összefonódás a hatékony verseny jelentős akadályozásához vezethet.
- 138 A Bizottság második kifogásával kapcsolatban a CK Telecoms azt állítja, hogy a Bizottság ellenkérelmének 39. pontja nem szorítkozott arra, hogy csupán egy példával szolgáljon a „jelentős versenytényezőre”.
- 139 A Bizottság harmadik és egyben utolsó kifogását illetően a CK Telecoms előadja, hogy a Törvényszék nem tért el a horizontális összefonódásokról szóló iránymutatástól, és helyesen állapította meg, hogy a „jelentős versenytényezőnek” a versenyre gyakorolt hatás tekintetében ki kell tűnnie a versenytársai közül.
- 140 Annak megkövetelése ugyanis, hogy a „jelentős versenytényező” a versenyre gyakorolt hatás tekintetében különbözzön a versenytársaitól, a szükséges minimumot képezi annak megállapításához, hogy egy oligopolisztikus piacon valamely vállalkozás e fogalom alá tartozhasson. Ha ez nem így lenne, minden olyan versenytárs, amely egy oligopolisztikus piacon tevékenykedik, „jelentős versenytényezőnek” minősülhetne, a Bizottság pedig szinte minden horizontális összefonódással szemben felléphetne.
- 141 Így ahhoz, hogy valamely vállalkozást egy oligopolisztikus piacon „jelentős versenytényezőnek” lehessen minősíteni, azt kell bizonyítani, hogy különösen erős nyomást gyakorol a többi versenytársra.

– *A Bíróság álláspontja*

- 142 A vitatott határozat elferdítésére alapított első kifogást illetően emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint az elferdítésnek nyilvánvalóan ki kell tűnnie az ügy irataiból, anélkül hogy szükséges lenne a tényállás és a bizonyítékok újbóli értékelése (2018. július 25-i Orange Polska kontra Bizottság ítélet, C-123/16 P, EU:C:2018:590, 75. pont).
- 143 A jelen esetben a Törvényszék a megtámadott ítélet 171. pontjában megállapította: kimondja, hogy „a [vitatott] határozatból kitűnik, hogy a »jelentős versenytényező« kiiktatását illetően a Bizottság azt az álláspontot képviseli, hogy a versenynyomás pusztá csökkenése, amely különösen egy olyan vállalkozás eltűnéséből következne, amely jelentősebb szerepet játszik, mint amit piaci részesedése sugallana, önmagában elegendő a hatékony verseny jelentős akadályozásának bizonyítására”.

- 144 A Törvényszék e megállapítást a vitatott határozat valamennyi, többek között a „jelentős versenytényező” fogalmának jellegére vonatkozó preambulumbekzdésének értelmezésére alapította.
- 145 Márpedig, ellentétben azzal, amit a Törvényszék az említett 171. pontban megállapított, a vitatott határozatból nem tűnik ki, hogy a Bizottság úgy ítélte volna meg, hogy egy „jelentős versenytényező” kiiktatása a jelen ügyben önmagában elegendő lenne a hatékony verseny jelentős akadályozásának bizonyításához.
- 146 Épp ellenkezőleg, a „Versenyjogi értékelés” és „Érdemi kritérium” című szakaszokban kifejtett főbb elemekből, különösen pedig a vitatott határozat (313) és (321) preambulumbekzdéséből kitűnik, hogy a horizontális összefonódásokról szóló iránymutatás több releváns tényezőt is felsorol annak meghatározása szempontjából, hogy egy összefonódás nem egyeztetett hatásokkal járhat-e.
- 147 Igaz, hogy e két preambulumbekzdésben a Bizottság kifejtette többek között azt, hogy e tényezők közül nem feltétlenül kell mindegyiknek teljesülnie ahhoz, hogy az ilyen hatások valószínűek legyenek. Mindazonáltal, mint azt a főtanácsnok is kiemelte az indítványának 97. pontjában, a Bizottság ebből nem vonta le azt a következtetést, hogy e tényezők bármelyikének fennállása elegendő lenne annak megállapításához, hogy a vizsgált összefonódás a hatékony verseny jelentős akadályozásához vezethet.
- 148 A vitatott határozat (313) preambulumbekzdésére vonatkozó 263. lábjegyzetben ugyanis a Bizottság kifejezetten hivatkozott a horizontális összefonódásokról szóló iránymutatás 26. pontjára, amely szerint az a körülmény, hogy az összefonódásban részt vevő felek egyike „jelentős versenytényezőnek” minősíthető, egyikét képezi az ezen iránymutatásban említett azon tényezőknek, amelyeket figyelembe lehet venni annak meghatározásakor, hogy ez az összefonódás a hatékony verseny jelentős akadályozásához vezethet-e.
- 149 Egyébiránt, mint azt a Bizottság is kiemeli, a Törvényszék a megtámadott ítélet 155. pontjában maga is megjegyzi, hogy a vitatott határozatból kitűnik, hogy a Three „jelentős versenytényezőnek” minősítése az egyik olyan tényező, amelyet a Bizottság felhasznált annak megállapításához, hogy az összefonódás nem egyeztetett hatásokkal járna.
- 150 Ebből következik, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 171. pontjában elferdítette e határozatot.
- 151 Ezért a harmadik jogalap második részében felhozott első kifogásnak helyt kell adni.
- 152 Ami a második, arra alapított kifogást illeti, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 170. pontjában elferdítette a Bizottság ellenkérelmének 39. pontját, ennek alapján pedig a Törvényszék a „jelentős versenytényező” tekintetében csupán példaként felhozott egyik esetet e fogalom meghatározásának szintjére emelte, elegendő megállapítani, hogy még ha feltételezzük is, hogy az említett 170. pontban a Törvényszék elferdítette a Bizottság ellenkérelmét, az ilyen elferdítés nem vezethet a megtámadott ítélet hatályon kívül helyezéséhez, különösen azért, mert a Bizottságnak a Törvényszék előtti eljárás keretében előterjesztett, a „jelentős versenytényező” fogalmára vonatkozó írásbeli észrevételei nem tekinthetők meghatározónak e fogalom tartalmának meghatározása szempontjából.

- 153 Ebből következik, hogy a harmadik jogalap második részének második kifogását mint hatástalant el kell utasítani.
- 154 Ami a harmadik és utolsó kifogást illeti, amely szerint a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, mivel túlzott követelményeket támasztott ahhoz, hogy valamely vállalkozást „jelentős versenytényezőnek” lehessen minősíteni, emlékeztetni kell arra, hogy a megtámadott ítélet 170. és 216. pontjában a Törvényszék a „jelentős versenytényező” fogalmának olyan meghatározását vette alapul, amely szerint az érintett vállalkozásnak különböznie kell a versenytársaitól abból a szempontból, hogy az árpolitikája milyen hatást gyakorol az érintett piacon a verseny dinamikájára, különösen pedig e vállalkozásnak az árak terén különösen agresszív versenyt kell folytatnia, és a többi piaci szereplőt arra kell kényszerítenie, hogy az ő áraihoz igazodjanak.
- 155 A Törvényszék az említett ítélet 173. és 175. pontjában kifejtette, hogy a Bizottság által a vitatott határozatban követett megközelítés a gyakorlatban azt jelentené, hogy összekevernék a „hatékony verseny jelentős akadályozásának” a 139/2004 rendelet 2. cikkének (3) bekezdése szerinti fogalmát, az „erős versenykényszer megszüntetésének” e rendelet (25) preambulumbekkezdése szerinti fogalmát, valamint a „jelentős versenytényező kiiktatásának” fogalmát. Az ilyen összekeverés e 2. cikk (3) bekezdésének olyan tág értelmezéséhez vezetne, amely szerint a „jelentős versenytényező” bármilyen kiiktatása az erős versenykényszer megszüntetésével lenne egyenértékű, ez utóbbi pedig igazolná a hatékony verseny jelentős akadályozása fennállásának megállapítását.
- 156 Ezenkívül a megtámadott ítélet 174. pontjában a Törvényszék lényegében úgy ítélte meg, hogy ha ahhoz, hogy valamely vállalkozást „jelentős versenytényezőnek” lehessen minősíteni, nem lenne szükséges, hogy e vállalkozás a versenyre gyakorolt hatást illetően különbözzön a versenytársaitól, akkor minden olyan vállalkozás e fogalom alá tarthatna, amely egy oligopolisztikus piacon versenynyomást gyakorol.
- 157 E kontextusban a Törvényszék ezen ítélet 216. pontjában megállapította, hogy a Bizottság nem bizonyította a jogilag megkövetelt módon, hogy a Three az említett fogalom alá tartozik.
- 158 E tekintetben egyrészt emlékeztetni kell arra, hogy a 139/2004 rendelet célja – mint az kitűnik a rendelet (6), (24) és (25) preambulumbekkezdéséből – valamennyi olyan összefonódás hatékony ellenőrzésének létrehozása, amelyek a belső piacon vagy annak egy jelentős részén jelentősen akadályoznák a hatékony versenyt, ideértve a nem egyeztetett hatásokkal járó összefonódásokat is.
- 159 Másrészt, mint azt a horizontális összefonódásokról szóló iránymutatás 24. pontja is megerősíti, az összefonódás legközvetlenebb hatása az összefonódásban részes felek közötti verseny megszüntetése lesz.
- 160 Harmadrészt, a horizontális összefonódásokról szóló iránymutatás 26., 37. és 38. pontjának együttes olvasata alapján egy „jelentős versenytényező” kiiktatása főszabály szerint egyike azon tényezőknek, amelyek befolyásolhatják annak valószínűségét, hogy valamely összefonódás jelentős nem egyeztetett hatásokkal járjon, és amelyek így lehetővé teszik többek között annak értékelését, hogy ez az összefonódás a benne részt vevő felek által egymásra gyakorolt erős versenykényszer megszüntetését eredményezné-e.
- 161 E kontextusban meg kell állapítani: azok a körülmények, amelyek szükségesek ahhoz, hogy valamely vállalkozást „jelentős versenytényezőnek” lehessen minősíteni, és amelyek közvetlen hatással vannak arra, hogy e minősítést olyan tényezőként lehessen alkalmazni, amely a hatékony

verseny esetleges jelentős akadályozása fennállásának megállapítása szempontjából releváns, nem lehetnek olyan jellegűek, amelyek kizárják annak lehetőségét, hogy a Bizottság a belső piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánítsa azokat az összefonódásokat, amelyek jelentős nem egyeztetett hatásokkal járhatnak, következésképpen pedig jelentősen árthatnak a hatékony versenynek. Ellenkező esetben ugyanis megkérdőjelezhető lenne a 139/2004 rendelet 2. cikke (2) és (3) bekezdésének teljes körű érvényre juttatása, különösen pedig e rendelkezések hatékony érvényesülése.

- 162 E tekintetben az a tény, hogy egy oligopolisztikus piacon valamely összefonódásban részt vevő fél nem különbözteti meg magát a versenytársaitól azáltal, hogy az árakat illetően „különösen agresszívnek” mutatkozik, nem jelenti azt, hogy az olyan összefonódás, amelyben egy ilyen vállalkozás vesz részt, ne módosíthatná jelentősen és károsan a verseny dinamikáját. Nem vitatott ugyanis, hogy az összefonódások ellenőrzése pontosan annak vizsgálatára irányul, hogy valamely összefonódás mennyiben módosíthatja az adott piacon a versenyhelyzetet meghatározó tényezőket; mindezt annak ellenőrzése érdekében, hogy az összefonódás a hatékony verseny jelentős akadályozását eredményezné-e, anélkül hogy e tekintetben meghatározó lenne, hogy az említett összefonódás alá tartozó vállalkozás e piacon „különösen agresszív” vállalkozás legyen.
- 163 Egyébiránt, mint azt lényegében a horizontális összefonódásokról szóló iránymutatás 38. pontja is megerősíti, nem zárható ki, hogy egy adott oligopolisztikus piacon több vállalkozást is „jelentős versenytényezőnek” lehessen minősíteni.
- 164 Másfelől emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság korábbi határozathozatali gyakorlata nem szolgálhat az összefonódások ellenőrzésének jogi háttereként, továbbá hogy e gyakorlat csupán iránymutató jellegű (lásd analógia útján: 2009. szeptember 24-i Erste Group Bank és társai kontra Bizottság ítélet, C-125/07 P, C-133/07 P, C-135/07 P és C-137/07 P, EU:C:2009:576, 233. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Így az a tény, hogy a Bizottság korábbi határozataiban bizonyos olyan vállalkozásokat minősített „jelentős versenytényezőnek”, amelyek az érintett piacon tanúsított „agresszivitásukban” egyediek voltak, és e piacon gyorsabban növelték jelenlétüket, mint bármely más versenytárs, nem jelenti azt, hogy csak ezek lennének azok az esetek, amelyek ilyen minősítéshez vezethetnek.
- 165 Végül az ár gyakran nem az egyetlen fontos tényező a verseny dinamikájának értékelése során, különösen a differenciált termékpiacokon, ahol a minőség és az innováció elsődleges szerepet játszhat az érintett termékek pozícionálásában. Ennélfogva valamely vállalkozás „jelentős versenytényezőnek” minősítése szempontjából szükségképpen hiányos lenne egy olyan megközelítés, amely kizárólag az árakra összpontosít.
- 166 Következésképpen a „jelentős versenytényező” fogalma nem kizárólag olyan vállalkozásokra alkalmazható, amelyek különösen agresszív árversenyt folytatnak, és amelyek a piaci versenytársaikat az árakhoz való igazodásra kényszerítenék, illetve nem kizárólag olyan vállalkozásokra, amelyek árpolitikája alkalmas lenne arra, hogy jelentősen megváltoztassa a verseny dinamikáját az érintett piacon.
- 167 E körülmények között meg kell állapítani: ahhoz, hogy valamely vállalkozást „jelentős versenytényezőnek” lehessen minősíteni, elegendő – mint azt a horizontális összefonódásokról szóló iránymutatás 37. pontja is kifejti –, ha e vállalkozás jelentősebb szerepet játszik a versenyben, mint amelyet piaci részesedései vagy bármely más hasonló mutatója alapján feltételezni lehetne.

- 168 Így a jelen ügyben a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet 170. és 216. pontjában úgy ítélte meg, hogy ahhoz, hogy a Three „jelentős versenytényezőnek” minősüljön, a Bizottságnak bizonyítania kell, hogy e vállalkozás az árak tekintetében különösen agresszív versenyt folytatott, és a többi piaci szereplőt arra kényszerítette, hogy az ő áraihoz igazodjanak, illetve hogy az árpolitikája alkalmas volt arra, hogy jelentősen módosítsa a piacon a verseny dinamikáját.
- 169 A jelen ítélet 151. és 168. pontjában tett megállapításokra tekintettel a harmadik jogalap második részének helyt kell adni.

A harmadik részből

– A felek érvei

- 170 Harmadik jogalapjának harmadik részében a Bizottság két kifogást hoz fel.
- 171 Első kifogásában a Bizottság azt állítja, hogy a Törvényszék azáltal, hogy a megtámadott ítélet 242. pontjában annak bizonyítására kötelezte őt, hogy az összefonódásban részt vevő felek nem „közeli versenytársak”, hanem „különösen közeli versenytársak”, túlzott követelményt támasztott az említett felek közötti versenyviszony szorosságának értékelését illetően.
- 172 A Bizottság szerint a Törvényszék a megtámadott ítélet 247. pontjában tévesen feltételezte, hogy az olyan oligopolisztikus piacon, mint az Egyesült Királyság mobiltávközlésének piaca, amely négy mobilhálózat-üzemeltetőt foglal magában, ezen üzemeltetők mindegyike fogalmilag többé-kevésbé közeli versenytárs.
- 173 Márpedig e tekintetben a Bizottság hangsúlyozza, hogy minden piacnak sajátos dinamikája van. Így a differenciált termékek kínálatával jellemzett oligopolisztikus piacon lehetséges, hogy az e piacon működő két vállalkozás által kínált termékek viszonylag alacsony mértékben helyettesíthetők, vagy szinte kizárólag eltérő piaci szegmensekre irányulnak. E két vállalkozás tehát nem tekinthető közeli versenytársnak. Ennélfogva a vállalkozások közötti összefonódás esetén a Bizottság nem támaszkodhat a verseny közelségére mint releváns tényezőre a hatékony verseny jelentős akadályozása fennállásának megállapításakor. Ezzel szemben – a Bizottság szerint –, ha e két vállalkozás ezen oligopolisztikus piac ugyanazon szegmenseiben áll szoros versenyben egymással, ami azt mutatja, hogy a horizontális összefonódásokról szóló irányelv 28. pontja értelmében „[a közöttük fennálló] rivalizálás a verseny jelentős forrása volt”, akkor a Bizottság nem köteles bizonyítani, hogy az összefonódásban részt vevő felek a „legközelebbi versenytársak” vagy „különösen közeli versenytársak”.
- 174 Második kifogásával a Bizottság azt sérelmezi, hogy a Törvényszék elferdítette a vitatott határozatot, amikor a megtámadott ítéletnek többek között a 249. pontjában azt állapította meg, hogy a Bizottság arra az előfeltevésre támaszkodott, amely szerint a Three és az O2 közötti verseny közelsége elegendő annak megállapításához, hogy a tervezett összefonódás a hatékony verseny jelentős akadályozásához vezetne. Mint azt ugyanis a Törvényszék a megtámadott ítélet 227. pontjában kiemelte, a Three és az O2 közötti verseny közelsége csak az egyik olyan tényező, amelyet a Bizottság a vitatott határozatban annak megállapításához használt, hogy a tervezett összefonódás nem egyeztetett hatásokat eredményezne.

- 175 A CK Telecoms ezzel szemben előadja, hogy a Bizottság első kifogása a megtámadott ítélet elszigetelt és téves értelmezéséből ered. A Törvényszék ugyanis megfelelően figyelembe vette a horizontális összefonódásokról szóló iránymutatást, valamint azt, hogy a Three és az O2 közötti verseny szorossága a jelen ügyben fontos tényező.
- 176 Mindemellett ezen iránymutatás nem határozza meg pontosan az ahhoz szükséges közelség mértékét, hogy az érintett vállalkozásokat „közeli versenytársnak” lehessen minősíteni.
- 177 Ezenkívül a Bizottság a Three és az O2 közötti verseny szorosságának vizsgálata során a vitatott határozatban nem alkalmazta azokat a kritériumokat, amelyeket az említett iránymutatás állapított meg.
- 178 A CK Telecoms szerint a „különleges” közelség követelménye megfelel annak az általános kritériumnak, amely a hatékony verseny jelentős akadályozásának tilalmára vonatkozik. Az ilyen akadályozást csak a verseny különleges közelsége bizonyíthatja.
- 179 A második kifogást illetően a CK Telecoms úgy véli, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 249. pontjában nem ferdítette el a vitatott határozatot.

– *A Bíróság álláspontja*

- 180 Ami az arra alapított első kifogást illeti, hogy a Törvényszék a megtámadott ítéletnek különösen a 242. pontjában tévesen követele meg a Bizottságtól annak bizonyítását, hogy a jelen ügyben az összefonódásban részt vevő felek „különösen közeli versenytársak”, ki kell emelni, hogy az összefonódásban részt vevő felek közötti verseny szorosságára vonatkozóan a Törvényszék által lefolytatott értékelés a Bizottság által a vitatott határozatban kifejtett azon első kérelmélet vizsgálatának képezi a részét, amely a kiskereskedelmi piacra gyakorolt nem egyeztetett hatásokra vonatkozik.
- 181 A megtámadott ítélet 128. pontjában a Törvényszék megjegyezte, hogy ezen elmélet keretében a Bizottság a Three és az O2 által gyakorolt erős versenykényszerre, az e két vállalkozás közötti verseny szorosságára, a piaci részesedésükre, továbbá a tervezett összefonódás folytán létrejövő jogalany áremelési ösztönzőségére, valamint a versenytársai versenyképességére támaszkodott annak érdekében, hogy a vitatott határozat (1226) preambulumbekzdésében megállapítsa, hogy a tervezett összefonódás „alkalmas arra, hogy a kiskereskedelmi piacon nem egyeztetett versenyellenes hatásokkal járjon”.
- 182 E kontextusban a Törvényszék egyrészt a megtámadott ítélet 234. pontjában megállapította, hogy a „közeli versenytárs” fogalma nem a 139/2004 rendeletben, hanem csak a horizontális összefonódásokról szóló iránymutatásban szerepel.
- 183 Másrészt, ezen ítélet 235. és 241. pontjában a Törvényszék lényegében úgy ítélte meg, hogy a 139/2004 rendelet (25) preambulumbekzdésére tekintettel értelmezett 2. cikke (3) bekezdésének alkalmazhatósága az összefonódásban részt vevő felek által egymásra gyakorolt erős versenykényszer megszüntetését követeli meg, amely egy oligopolisztikus piacon megvalósuló összefonódás legközvetlenebb egyoldalú hatása.

- 184 Harmadrészt, az említett ítélet 242., 247. és 249. pontjában a Törvényszék lényegében úgy ítélte meg, hogy a Bizottságnak egy olyan oligopolisztikus piacot illetően, amelyen fogalmilag valamennyi piaci szereplő többé-kevésbé közel áll egymáshoz, nem azt kell bizonyítania, hogy e felek közeli versenytársak, hanem azt, hogy „különösen közeli” versenytársak.
- 185 Végül a megtámadott ítélet 249. és 250. pontjában a Törvényszék helyt adott a CK Telecoms azon érvelésének, amely a Three és az O2 közötti verseny szorosságára vonatkozó elemzés gyenge bizonyító erejére vonatkozott. A Törvényszék azzal indokolta ezt az álláspontot, hogy a Three és az O2 egy koncentrált, négy mobilhálózat-üzemeltetőből álló piac szegmenseinek csak egy részében voltak viszonylag közeli versenytársak. Márpedig a Törvényszék szerint ez az egyetlen körülmény a jelen ügyben nem elegendő a tervezett összefonódásban részt vevő felek által korábban egymásra gyakorolt erős versenyképesség megszüntetésének bizonyításához és a hatékony verseny jelentős akadályozásának alátámasztásához, hacsak főszabály szerint meg nem tiltanak minden olyan összefonódást, amelynek következtében a piaci szereplők száma négyről háromra csökken.
- 186 E tekintetben, mint azt a jelen ítélet 159. pontja is felidézte, valamely oligopolisztikus piacon az összefonódás legközvetlenebb hatása az összefonódásban részt vevő felek közötti verseny megszüntetése lesz.
- 187 Márpedig, mint azt a horizontális összefonódásokról szóló iránymutatás 26. és 28–30. pontja is megerősíti, jóllehet az összefonódásban részt vevő felek közötti verseny szorossága fontos valószínűsítő körülmény az e felek közötti erős versenyképesség esetleges megszüntetésének értékelése szempontjából, e szorosság csupán az egyike azon tényezőknél, amelyek lehetővé teszik annak értékelését, hogy egy összefonódás milyen valószínűséggel járna jelentős, nem egyeztetett hatásokkal.
- 188 E tekintetben a Bizottság helyesen állapította meg a horizontális összefonódásokról szóló iránymutatás 28. pontjában, hogy ugyanazon érintett piacon a termékeket aszerint is meg lehet különböztetni, hogy némely termékek közelebbi helyettesítői egymásnak, mint mások, továbbá hogy minél nagyobb mértékben helyettesíthetők egymással az összefonódásban részt vevő vállalkozások termékei, annál nagyobb a valószínűsége annak, hogy az összefonódó vállalkozások jelentősen megemelik áraikat. Ennélfogva, mint azt lényegében a főtanácsnok is kiemelte az indítványának 121. pontjában, az összefonódásban részt vevő felek közötti verseny nagyobb szorossága arra utalhat, hogy inkább valószínű, mint valószínűtlen az, hogy az összefonódás jelentősen korlátozza a hatékony versenyt a belső piacon vagy annak egy jelentős részén, míg az e felek közötti verseny kisebb szorossága ellenkező értelmű valószínűsítő körülménynek minősülhet.
- 189 E kontextusban az összefonódásban részt vevő felek közötti verseny szorosságának értékelése céljából annak megkövetelése, hogy e felek „különösen közeli” versenytársak legyenek, azt feltételezi, hogy az említett felek termékei a különböző termékek piacán igen magas szintű helyettesíthetőséggel rendelkezzenek. Márpedig a helyettesíthetőség ilyen szintje nem feltétlenül szükséges. Még ha ugyanis az összefonódásban részt vevő felek termékei közötti helyettesíthetőség nem is különösebben magas, alacsonyabb szintű helyettesíthetőség is fennállhat e felek és az összefonódásban részt nem vevő vállalkozások termékei között, ami alkalmas arra, hogy az említett ügyletben részt vevő feleket a termékeik árának emelésére ösztönözze.

- 190 Ezenkívül, mint azt lényegében a horizontális összefonódásokról szóló iránymutatás 28. pontja is kimondja, az összefonódás előtti magas haszonkulcsok fennállása is valószínűbbé teheti az összefonódást követő jelentős áremeléseket. Márpedig e haszonkulcsok arra is utalhatnak, hogy az érintett összefonódásban részt vevő felek nem a legközelebbi, és nem is különösen közeli versenytársak.
- 191 Ennélfogva nem állapítható meg, hogy csak a különösen közeli versenytársak közötti összefonódás korlátozhatja jelentősen a hatékony versenyt az érintett piacon.
- 192 Következésképpen a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor – a megtámadott ítéletnek különösen a 242. és 247. pontjában – annak bizonyítására kötelezte a Bizottságot, hogy az összefonódásban részt vevő felek nem közeli, hanem „különösen közeli” versenytársak.
- 193 Ebből következik, hogy a harmadik jogalap harmadik része első kifogásának helyt kell adni.
- 194 Ami a második kifogást illeti, a Bizottság abban azt sérelmezi, hogy a Törvényszék elferdítette a vitatott határozatot, amikor a megtámadott ítéletnek többek között a 249. pontjában úgy ítélte meg, hogy e határozatban a Bizottság arra az előfeltevésre támaszkodott, amely szerint a Three és az O2 között a szóban forgó oligopolisztikus piacon fennálló verseny szorossága önmagában elegendő ahhoz, hogy úgy lehessen tekinteni, hogy az összefonódás a hatékony verseny jelentős akadályozásához vezetne.
- 195 E tekintetben ki kell emelni, hogy az említett 249. pontban a Törvényszék kimondta: „[n]oha kétségkívül megállapítható, hogy a Three és az O2 egy koncentrált, négy mobilhálózat-üzemeltetőből álló piac szegmenseinek egy részében viszonylag közeli versenytársak, a jelen esetben önmagában ez a körülmény nem elegendő az összefonódásban részt vevő felek által egymásra gyakorolt erős versenyképesszer megszűnésének bizonyításához, és nem elegendő a hatékony verseny jelentős akadályozásának alátámasztására; ellenkező esetben főszabály szerint meg kellene tiltani minden olyan összefonódást, amelynek következtében a piaci szereplők száma négyről háromra csökken”.
- 196 A Bizottság érvelése szerint a vitatott határozatnak nincs egyetlen olyan eleme sem, amelyben azt állítaná, hogy a Three és az O2 közötti verseny szorossága önmagában elegendő lenne annak megállapításához, hogy a szóban forgó összefonódás a hatékony verseny jelentős akadályozásával járhat. Épp ellenkezőleg, mint azt a jelen ítélet 146. pontja is felidézi, a Bizottság a vitatott határozat (313) és (321) preambulumbekzdésében kiemelte, hogy a horizontális összefonódásokról szóló iránymutatás több olyan tényezőt is felsorol – köztük említve a verseny szorosságát –, amelyek relevánsak annak eldöntése szempontjából, hogy egy összefonódás nem egyeztetett hatásokkal járhat-e.
- 197 A második kifogásnak, következésképpen pedig a harmadik jogalap harmadik részének tehát teljes egészében helyt kell adni.
- 198 Helyt kell tehát adni a harmadik jogalap második és harmadik részének, anélkül hogy szükséges lenne megvizsgálni a másodlagosan előterjesztett negyedik részt.

A negyedik jogalapról

- 199 A negyedik jogalap két részből áll. Az első rész egyrészt a tervezett összefonódás árakra gyakorolt hatásainak mennyiségi elemzésével kapcsolatos bizottsági érvelés elferdítésén, másrészt pedig azon alapul, hogy a Törvényszék tévesen állapította meg, hogy a jelen ügyben az áremelkedés nem lett volna jelentős. A második rész azon alapul, hogy a Törvényszék tévesen követelte meg a Bizottsággal szemben, hogy elemzésébe belefoglalja az úgynevezett „szokásos” hatékonyságjavulást.

Az első részről

– A felek érvei

- 200 Negyedik jogalapjának első részében a Bizottság két kifogást hoz fel.
- 201 Első kifogásában a Bizottság azt sérelmezi, hogy a Törvényszék elferdítette a beadványait, amikor a megtámadott ítélet 273. pontjában úgy ítélte meg, hogy nem vitatott, hogy a tervezett összefonódásból esetlegesen eredő áremelkedés [*bizalmas*]¹ lenne, miközben mind az ellenkérelem 157. pontjából, mind pedig a viszonzválasz 61. pontjából kitűnik, hogy a Bizottság a Törvényszék előtt vitatta ezt a szám adatot. E pontokból ugyanis egyértelműen kitűnik, hogy a Bizottság vitatta a CK Telecoms által előadott szám adatokat, és a Törvényszék előtt azt állította, hogy ez az áremelkedés [*bizalmas*]¹ volt.
- 202 Második kifogásával a Bizottság azt sérelmezi, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 273. pontjában tévesen alkalmazta a jogot, amikor azt sugallta, hogy a tervezett összefonódásból eredő esetleges áremelkedés nem volt jelentős, mivel az alacsonyabb volt azon áremelkedéseknél, amelyeket bizonyos korábbi, az összefonódásokat bizonyos feltételek mellett engedélyező határozatokban jeleztek előre.
- 203 E tekintetben a Bizottság azt állítja, hogy a Törvényszéknek nem kellett volna összehasonlítania a tervezett összefonódást azokkal az összefonódásokkal, amelyek egyrészt az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* összefoglaló formájában 2014. augusztus 13-án közzétett, egy összefonódást a belső piaccal és az EGT-Megállapodással összeegyeztethetőnek nyilvánító, 2014. május 28-i C(2014) 3561 final bizottsági határozat (M.6992 – Hutchison 3G UK kontra Telefónica Ireland ügy) (HL 2014. C 264., 6. o.; a továbbiakban: ír ügy), másrészt pedig az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* összefoglaló formájában 2015. március 13-án közzétett, egy összefonódást a belső piaccal és az EGT-Megállapodással összeegyeztethetőnek nyilvánító, 2014. július 2-i C(2014) 4443 final bizottsági határozat (M.7018 – Telefónica Deutschland kontra E-Plus ügy) (HL 2015. C 86., 10. o.; a továbbiakban: német ügy) alapjául szolgáltak. A Törvényszék által végzett összehasonlítás a Bizottság e két ügyben hozott határozatainak nyilvánvalóan téves értelmezésén alapul. A jelen ügytől eltérően ugyanis a Bizottság azért engedélyezte az ír és a német ügy által érintett összefonódásokat, mert azokban a felek olyan korrekciós intézkedéseket javasoltak, amelyeket a Bizottság elegendőnek ítélt a hatékony verseny jelentős akadályozásának kiküszöbölésére.
- 204 A CK Telecoms ezzel szemben először is azzal érvel, hogy a Bizottság a negyedik jogalap első részében ténybeli elemeket kifogásol, következésképpen a jogalap említett része elfogadhatatlan.

¹ Kitakart bizalmas adatok.

- 205 Másodszer, a CK Telecoms azt állítja, hogy a negyedik jogalap első része hatástalan. A megtámadott ítélet 264–281. pontjában a Törvényszék olyan értékelést végzett, amely alapján ezen ítélet 282. pontjában megállapította, hogy a jelen ügyben elvégzett mennyiségi elemzésnek nincs bizonyító ereje, mivel a Bizottság nem bizonyította, hogy az árak jelentősen emelkednének az összefonódásban részt vevő felek által egymásra gyakorolt erős versenyképesség megszűnését követően. A CK Telecoms kifejti, hogy a megtámadott ítélet 268. pontjában a Törvényszék elutasította a Bizottság mennyiségi elemzésének bizonyító erejét, amit a Bizottság nem vitat.
- 206 Végül harmadszor, a CK Telecoms azt állítja, hogy a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot a Bizottság mennyiségi elemzésének értékelése során. E tekintetben igazolta olyan küszöbérték meghatározásának szükségességét, amely felett ezen elemzés eredménye arra utalhat, hogy az összefonódás jelentős áremeléseket eredményezhet.

– A Bíróság álláspontja

- 207 Első kifogásával a Bizottság nem ténybeli elemeket vitat, hanem az első fokon benyújtott beadványai tartalmának elferdítésére hivatkozik. Ezért e kifogást nem lehet elfogadhatatlanként elutasítani (lásd ebben az értelemben: 2018. november 29-i Alcohol Countermeasure Systems [International] kontra EUIPO ítélet, C-340/17 P, EU:C:2018:965, 39. pont).
- 208 A második kifogás elfogadhatóságát illetően elegendő megállapítani, hogy e kifogással a Bizottság jogkérdést vet fel, amennyiben azt sérelmezi, hogy a Törvényszék tévesen hasonlította össze a tervezett összefonódásból esetlegesen következő áremeléseket az ír és a német ügyekben azonosított áremelésekkel, amelyek ügyekben a Bizottság bizonyos feltételek tiszteletben tartása mellett engedélyezte a szóban forgó összefonódásokat. Az említett kifogás tehát elfogadható.
- 209 Azzal kapcsolatban, hogy a negyedik jogalap első része alkalmas-e hatások kiváltására, a Törvényszék a megtámadott ítélet 268. pontjában kétségkívül megállapította, hogy a mennyiségi elemzés nem meghatározó bizonyíték a hatékony verseny jelentős akadályozása esetleges fennállásának bizonyítása szempontjából. Mindazonáltal nem mondta ki, hogy ez az elemzés főszabály szerint nem rendelkezik bizonyító erővel. A Törvényszék ugyanis azt állapította meg, hogy ez az elemzés nem elegendő a hatékony verseny jelentős akadályozásának bizonyításához.
- 210 Márpedig a megtámadott ítélet 282. pontjában megfogalmazott azon következtetés levonása érdekében, amely szerint a Bizottság nem bizonyította, hogy a tervezett összefonódást követően az árak jelentős mértékben emelkednének, a Törvényszék ezen ítélet 273. pontjában először is kiemelte, hogy a jelen ügyben az ezen összefonódásból eredő esetleges áremelkedés [*bizalmas*]% lenne, és hogy ezt a számot a Bizottság nem vitatta. Másodszer, annak ellenőrzése érdekében, hogy ez az emelés jelentősnek minősíthető-e, a Törvényszék összehasonlította azt az ír és német ügyekben várt 6,6%-os, illetve 9,5%-os áremelésekkel. Márpedig a Törvényszék megállapította, hogy ezekben az ügyekben a Bizottság bizonyos feltételek tiszteletben tartása mellett engedélyezte az érintett összefonódásokat.
- 211 Ennélfogva meg kell állapítani, hogy a Bizottság érdemben kifogásolhatja, hogy a Törvényszék egyrészt elferdítette a tervezett összefonódásból esetlegesen következő áremelés pontos mértékére vonatkozó érvelését, másrészt pedig tévesen hasonlította össze a jelen ügyet a Bizottság más összefonódási ügyekben hozott korábbi határozataival. E kifogásokat ugyanis nem lehet hatástalanként elutasítani, mivel – amint azt a főtanácsnok is kiemelte az indítványának

141. pontjában – ezen érvek mindegyike érintheti a Törvényszék által a megtámadott ítélet 282. pontjában tett megállapítást. El kell tehát utasítani a CK Telecoms azon érvelését, amely szerint a negyedik jogalap első része hatástalan, és meg kell vizsgálni e rész megalapozottságát.
- 212 E tekintetben, ami e rész első kifogását illeti, amely azon alapul, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 273. pontjában elferdítette a Bizottság által az ellenkérelmének 157. pontjában és a viszonzásának 61. pontjában kifejtett érveket, emlékeztetni kell arra, hogy amennyiben a fellebbező saját érveinek elferdítésére hivatkozik, akkor az EUMSZ 256. cikk, az Európai Unió Bírósága alapokmánya 58. cikkének első bekezdése és a Bíróság eljárási szabályzata 168. cikke (1) bekezdésének d) pontja alapján pontosan meg kell jelölnie a Törvényszék által állítólag elferdített elemeket, és bizonyítania kell azokat az elemzési hibákat, amelyek megítélése szerint a Törvényszéket ezen elferdítésre vezették (lásd ebben az értelemben: 2010. július 1-jei Knauf Gips kontra Bizottság ítélet, C-407/08 P, EU:C:2010:389, 31. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 213 A jelen esetben a megtámadott ítélet 273. pontjából kitűnik, hogy a Törvényszék azt állapította meg, hogy „a jelen ügyben az előre jelzett áremelkedés a felperes szerint [*bizalmas*]-ot tenne ki, amit a Bizottság nem vitat, míg az ír ügyben egy 6,6%-os, a német ügyben pedig 9,5%-os mértékű előre jelzett áremelkedés nem akadályozta meg a Bizottságot abban, hogy ezeket az ügyleteket – bizonyos feltételek tiszteletben tartása mellett – engedélyezze”.
- 214 Márpedig a Bizottság ellenkérelmének 157. pontjából egyértelműen kitűnik, hogy a Bizottság első fokon valóban vitatta a CK Telecoms által javasolt számadatot, és előadta, hogy a jelen ügyben a tervezett összefonódásból esetlegesen eredő áremelés [*bizalmas*]% volt. E megállapítást e beadvány 159. és 160. pontja, valamint a Bizottság viszonzásának 61. pontja is megerősíti.
- 215 Az ügy irataiból tehát kitűnik, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 273. pontjában elferdítette a Bizottság első fokon benyújtott beadványait.
- 216 A negyedik fellebbezési jogalap első része első kifogásának tehát helyt kell adni.
- 217 Ami a fellebbezés negyedik jogalapja első részének második kifogását illeti, amely azon alapul, hogy a Törvényszék tévesen hasonlította össze a jelen ügyet az ír és a német ügygel, következésképpen pedig a megtámadott ítélet 273. pontjában tévesen állapította meg, hogy a tervezett összefonódásból esetlegesen eredő [*bizalmas*]-os áremelkedés nem volt jelentős, mivel alacsonyabb volt az ír és a német ügyben várt áremeléseknél, egyrészt ki kell emelni, hogy a Törvényszék ezen értékelése – mint az kitűnik a jelen ítélet 215. pontjából – azon alapul, hogy a Törvényszék elferdítette a Bizottság ellenkérelmét ezen áremelkedés pontos mértékére vonatkozóan.
- 218 Másrészt, mint azt lényegében a főtanácsnok is kiemelte az indítványának 147. pontjában, az ír és a német ügy egy lényeges szempontból nem hasonlítható össze a jelen ügygel, mivel ez utóbbtól eltérően az előbbi ügyekben szóban forgó összefonódások felei olyan kötelezettségvállalásokat ajánlottak fel, amelyek elegendőnek bizonyultak a Bizottság versenyjogi aggályainak eloszlásához.
- 219 Mindenesetre, mint azt a jelen ítélet 164. pontja is kiemelte, a Bizottság korábbi határozathozatali gyakorlata nem szolgálhat az összefonódások ellenőrzésének jogi háttereként, továbbá hogy e gyakorlat csupán iránymutató jellegű.

- 220 A Törvényszék tehát tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet 273. pontjában megállapította, hogy az összefonódásból esetlegesen következő [*bizalmas*]-os áremelkedés nem volt jelentős, mivel az az ír és a német ügyben várt áremeléseknél alacsonyabb volt.
- 221 Ebből következik, hogy a negyedik fellebbezési jogalap első része második kifogásának helyt kell adni.
- 222 A fenti megfontolások összességére tekintettel a negyedik jogalap első részének teljes egészében helyt kell adni.

A második részről

– A felek érvei

- 223 A negyedik jogalap második részében a Bizottság azt állítja, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 277–279. pontjában tévesen állapította meg, hogy a Bizottságnak a mennyiségi elemzésébe bele kellett volna foglalnia a „szokásos” hatékonyságjavulást, amely „minden egyes összefonódásra jellemző”.
- 224 A Bizottság hangsúlyozza, hogy a 139/2004 rendelet (29) preambulumbekzdése szerint az érintett vállalkozásoknak be kell mutatniuk minden egyes állítólagos hatékonyságjavulást, valamint az ezzel kapcsolatos igazoló dokumentumokat.
- 225 Ellentétben azzal, amit a Törvényszék a megtámadott ítélet 277. pontjában megállapított, az uniós jogalkotó nem állított fel olyan vélelmet, amely szerint minden összefonódás szükségképpen olyan hatékonyságjavulást eredményez, amelyet a Bizottság által végzett mennyiségi elemzés keretében szisztematikusan figyelembe kellene venni. A horizontális összefonódásokról szóló iránymutatás 77–87. pontjából ugyanis lényegében az következik, hogy a hatékonyságjavulásnak a fogyasztók javát kell szolgálnia, továbbá az összefonódásra jellemzőnek és ellenőrizhetőnek kell lennie.
- 226 Ezenkívül a Bizottság úgy véli, hogy a 139/2004 rendelet nem tesz különbséget a hatékonyságjavulás különböző típusai között.
- 227 Mindenesetre a Bizottság azt állítja, hogy a mennyiségi elemzésében figyelembe vette azt a hatékonyságjavulást, amely a „szokásos hatékonyságjavulásnak” a Törvényszék által a megtámadott ítélet 277. pontjában alapul vett fogalma körébe tartozhat, és kizárta azt azon az alapon, hogy az nem befolyásolhatta a tervezett összefonódás folytán létrejövő jogalanynak az árak növelésére irányuló ösztönzését.
- 228 A CK Telecoms ezzel szemben először is azt állítja, hogy a Bizottság érvelése hatástalan, mivel a Törvényszék azon következtetése, amely szerint a vitatott határozatban levezetett mennyiségi elemzés téves volt, nem kizárólag azon a megállapításon alapul, hogy a Bizottság nem vette megfelelően figyelembe a tervezett összefonódás által eredményezett hatékonyságjavulást.
- 229 Másodszor, a CK Telecoms mindenekelőtt azt állítja, hogy a Bizottság érvelése a megtámadott ítélet téves értelmezésén alapul. A Törvényszék ugyanis lényegében úgy ítélte meg, hogy valamely mennyiségi elemzés bizonyító ereje csökken, ha nem veszi figyelembe a kompenzációs tényezőket,

ideértve a hatékonyságjavulást is. A Törvényszék a CK Telecoms szerint arra a következtetésre jutott, hogy a mennyiségi elemzés bizonyító ereje növekedne, ha a Bizottság feltételezne egy bizonyos szintű olyan hatékonyságjavulást, amely a tervezett összefonódásból származhat.

- 230 A CK Telecoms szerint továbbá a Törvényszék által lefolytatott értékelés megfelel a mennyiségi elemzés jellegének, amelyet azzal a céllal alakítottak ki, hogy felmérjék az összefonódásoknak mind a korlátozó hatásait, mind pedig azoknak a versenyt támogató hatásait. Figyelembe kell tehát venni a bizonyított vagy feltételezett hatékonyságjavulást.
- 231 Ezenkívül a 139/2004 rendelet figyelembe veszi azt a tényt, hogy az összefonódások általában versenyt támogató és versenyellenes hatásokkal járnak. A Törvényszék azon megállapítása tehát, amely szerint a Bizottság mennyiségi elemzésének következtetései korlátozott bizonyító erővel bírnak, mivel ez az elemzés nem veszi figyelembe a „szokásos” hatékonyságjavulást, megfelel az e rendelet alapjául szolgáló elveknek.
- 232 A CK Telecoms végül azt állítja, hogy mivel a horizontális összefonódásokról szóló iránymutatás nem írja elő, hogy a Bizottság mennyiségi elemzését hogyan kell elvégezni, nem állapítható meg, hogy a Törvényszék ezen elemzés bizonyító erejére vonatkozó megállapításai ellentmondának ezen iránymutatásnak.

– *A Bíróság álláspontja*

- 233 Azzal kapcsolatban, hogy a negyedik jogalap második része alkalmas-e hatások kiváltására, a megtámadott ítélet 279. pontjából lényegében kitűnik, hogy a Törvényszék szerint a „szokásos” hatékonyságjavulás „minden egyes összefonódásra jellemző”, továbbá hogy e hatékonyságjavulás „a mennyiségi modell egy összetevője, amely annak meghatározására irányul, hogy az összefonódás járhat-e [...] korlátozó hatásokkal”.
- 234 Így figyelemmel arra a jelentőségre, amelyet a Törvényszék a hatékonyságjavulás e kategóriájának tulajdonított a mennyiségi elemzés szempontjából, meg kell állapítani, hogy a Bizottság érdemben kifogásolhatja, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 277–279. pontjában azt követelte meg vele szemben, hogy ezen elemzésbe foglalja bele a „szokásos” hatékonyságjavulást, amely a Törvényszék szerint minden egyes összefonódásra jellemző.
- 235 A CK Telecoms azon érvelését tehát, amely szerint a negyedik jogalap második része hatástalan, el kell utasítani.
- 236 E rész megalapozottságát illetően emlékeztetni kell arra, hogy a megtámadott ítélet 277. pontjában a Törvényszék megállapította, hogy minden összefonódás hatékonyságjavulással jár, amelynek mértéke a külső versenynyomástól is függ. A Törvényszék szerint e javulás különösen az összefonódással létrejövő vállalkozás gyártási és forgalmazási folyamatainak racionalizálásából és integrálásából ered, ami e jogalanyt az árainak csökkentésére készítheti.
- 237 Ezen ítélet 278. és 279. pontjában a Törvényszék a hatékonyságjavulás két típusát különböztette meg, vagyis egyrészt a horizontális összefonódásokról szóló iránymutatásban említett hatékonyságjavulást, amelynek fennállását a bejelentő félnek kell bizonyítania, és amelyet az összefonódás átfogó versenyszempontú értékelése során kell figyelembe venni annak ellenőrzése érdekében, hogy az ellensúlyozhatja-e az összefonódás korlátozó hatásait, másrészt pedig az ezen ítélet 277. pontjában említett hatékonyságjavulást, amely minden egyes összefonódásra jellemző, és amely „a mennyiségi modell egy összetevője, amely annak meghatározására irányul, hogy az

- összefonódás járhat-e ilyen korlátozó hatásokkal”. Mint az kitűnik a megtámadott ítélet 278. pontjából, a Törvényszék lényegében úgy ítélte meg, hogy a Bizottság a mennyiségi elemzése keretében köteles hivatalból figyelembe venni a „szokásos” hatékonyságjavulás ez utóbbi kategóriáját.
- 238 Márpedig a 139/2004 rendelet (29) preambulumbekzdéséből kitűnik, hogy a valamely összefonódás által a belső piaci verseny szerkezetére gyakorolt hatás meghatározásához az érintett vállalkozások által bemutatott, alátámasztott és valószínűsíthető hatékonyságjavulást kell figyelembe venni.
- 239 A 802/2004 rendelet I. mellékletének 9. szakaszából is kitűnik, hogy az érintett vállalkozás feladata, hogy minden egyes állítólagos hatékonyságjavulási tényezőről ismertetést nyújtson, csatolva az azokra vonatkozó dokumentumokat.
- 240 A hatékonyságjavulás figyelembevételére vonatkozó kritériumokat a horizontális összefonódásokról szóló iránymutatás 76–88. pontja tartalmazza.
- 241 Így meg kell állapítani – mint azt a főtanácsnok is kiemelte az indítványának 153. pontjában –, hogy sem a 139/2004 rendelet, sem a 802/2004 rendelet, sem pedig a horizontális összefonódásokról szóló iránymutatás nem tér ki a „szokásos” hatékonyságjavulásnak a megtámadott ítélet 277–279. pontjában említetthez hasonló kategóriájára, illetve nem állít fel olyan vélelmet, amely szerint minden összefonódás ilyen hatékonyságjavulással járna.
- 242 Kétségtelen, hogy bizonyos összefonódások olyan hatékonyságjavulást eredményezhetnek, amely kifejezetten rájuk jellemző. Ez a lehetőség azonban egyáltalán nem jelenti azt, hogy minden összefonódás ilyen hatékonyságjavulással járna. Mindenesetre az ilyen hatékonyságjavulást a bejelentő feleknek kell bizonyítaniuk annak érdekében, hogy azt a Bizottság az általa folytatott ellenőrzés során figyelembe vehesse.
- 243 Egyébiránt annak elismerése, hogy minden összefonódás „szokásos” hatékonyságjavulással jár, azt jelentené, hogy vélelem jönne létre, következésképpen pedig megfordulna a bizonyítási teher a hatékonyságjavulás egy sajátos kategóriája tekintetében, miközben – mint az a jelen ítélet 238. és 239. pontjából is kitűnik – e bizonyítási teher a vállalkozásokra hárul.
- 244 A bizonyítási teher ilyen megfordulása csökkenthetné az összefonódások ellenőrzésének hatékonyságát, következésképpen pedig veszélyeztethetné a 139/2004 rendelet 2. cikke (2) és (3) bekezdésének hatékony érvényesülését. E rendeletnek az összefonódások hatékony ellenőrzésére irányuló, a jelen ítélet 106. pontjában felidézett célját ugyanis – különösen azt a célt, hogy el lehessen kerülni egyrészt az olyan összefonódások megtiltását, amelyek nem járnak versenyellenes hatások kockázatával, másrészt pedig az olyan összefonódások engedélyezését, amelyek ártanának a hatékony versenynek – többek között az biztosítja, hogy az uniós jogalkotó az összefonódások ellenőrzése terén megosztotta a bizonyítási terhet.
- 245 A bizonyítási teher megfordítása, amelyet azon vélelem elismerése vonna maga után, amely szerint minden összefonódás ilyen hatékonyságjavulással jár, sértené ezt az egyensúlyt.
- 246 E körülmények között meg kell állapítani, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet 277–279. pontjában megállapította, hogy a Bizottságnak a mennyiségi elemzésében figyelembe kellett volna vennie a minden egyes összefonódásra jellemző „szokásos” hatékonyságjavulást.

- 247 A fenti megfontolások összességére tekintettel a negyedik jogalap második részének is, következésképpen pedig a negyedik jogalaphoz teljes egészében helyt kell adni.

Az ötödik jogalapról

A felek érvei

- 248 Ötödik jogalapjában a Bizottság azt kifogásolja, hogy a Törvényszék nem elemezte, hogy a releváns tényezők összessége alapján megállapítható-e, hogy a Bizottságnak a jelen ügyben sikerült bizonyítania, hogy a tervezett összefonódás a hatékony verseny jelentős akadályozásához vezetne. A Törvényszék tévesen korlátozta vizsgálatát bizonyos, az első kérelméletet alátámasztó tényezőkre és arra a kérdésre, hogy e tényezők külön-külön elegendők-e az ilyen akadályozás megállapításához. E tekintetben a Törvényszék elferdítette a vitatott határozatot, a Bizottság gazdasági értékelését a saját gazdasági értékelésével helyettesítette, tévesen alkalmazta a releváns jogi kritériumokat, és megsértette az indokolási kötelezettségét.
- 249 A Bizottság pontosabban azt állítja, hogy a Törvényszék a vitatott határozatban előadott első kérelméletet alátámasztó tényezők közül csak négyet vizsgált meg. Közelebbről, a Törvényszék megvizsgálta a piaci részesedések méretét és alakulását, a Three „jelentős versenytényezőnek” minősítését, a Three és az O2 közötti verseny szorosságát, valamint az összefonódás hatásainak mennyiségi elemzését.
- 250 A Törvényszék azáltal, hogy a vizsgálatát ily módon korlátozta, a vitatott határozatot pedig önmagában ezen az alapon megsemmisítette, nem vizsgálta meg, hogy e négy tényező a vitatott határozatban szereplő egyéb tényezőkkel és megállapításokkal együttesen lehetővé tette-e annak megállapítását, hogy a tervezett összefonódás a hatékony verseny jelentős akadályozásával járna.
- 251 A megtámadott ítélet 149., 171–173., 249. és 268. pontjában a Törvényszék e négy tényezőt külön-külön vizsgálta annak meghatározása érdekében, hogy azok mindegyike önmagában elegendő lenne-e az ilyen akadályozás alátámasztásához. Márpedig a Bizottság a vitatott határozatban egyáltalán nem állapította meg, hogy e tényezők mindegyike külön-külön elegendő lett volna a hatékony verseny jelentős akadályozásának alátámasztásához.
- 252 A horizontális összefonódásokról szóló iránymutatás 26. pontjából egyébként is kitűnik, hogy az ezen iránymutatás 27–38. pontjában említett tényezők külön-külön nem szükségszerűen döntők.
- 253 A CK Telecoms mindenekelőtt azt állítja, hogy nem a Törvényszék, hanem a Bizottság feladata az összes olyan releváns tényező átfogó értékelése, amely befolyásolhatja annak valószínűségét, hogy az összefonódás jelentős, nem egyeztetett hatásokkal jár. Így az ötödik jogalap elfogadhatatlan és hatástalan, többek között azért, mert e jogalappal a Bizottság lényegében annak megállapítását kéri, hogy a Törvényszéknek pótolnia kell a vitatott határozat hiányosságait, és újból meg kell vizsgálnia a tervezett összefonódást, ami nem lenne összeegyeztethető az általa lefolytatott bírósági felülvizsgálat terjedelmével.
- 254 A CK Telecoms továbbá azt állítja, hogy a Törvényszék megvizsgálta a vitatott határozatban felvázolt első kérelméletre vonatkozó összes releváns tényezőt. E tekintetben a CK Telecoms hangsúlyozza, hogy a megtámadott ítélet 139. pontjában a Törvényszék – helyesen – azt állapította meg, hogy a tárgyaláson a Bizottság pontosította, hogy ez az első elmélet lényegében három tényezőn alapul, nevezetesen azon, hogy a Three „jelentős versenytényezőnek” minősül,

továbbá a Three és az O2 közötti verseny szorosságán, valamint a tervezett összefonódás árakra gyakorolt hatásainak mennyiségi elemzésén. A CK Telecoms szerint tehát jogszerű és logikus volt, hogy a Törvényszék a vizsgálatát ezekre a tényezőkre összpontosítja.

255 A Törvényszék végül nem vélte úgy, hogy a Bizottság első kérelmével kapcsolatos összes tényezőnek külön-külön elegendőnek kell lennie a hatékony verseny jelentős akadályozásának alátámasztásához. A Törvényszék ugyanis úgy ítélte meg, hogy a Bizottság nem bizonyította, hogy e tényezők elegendőek lennének annak megállapításához, hogy a tervezett összefonódás ilyen akadályozást eredményezne.

A Bíróság álláspontja

256 A CK Telecoms azon érvelését illetően, amely szerint az ötödik jogalap elfogadhatatlan és hatástalan, meg kell állapítani, hogy a Bizottság e jogalappal olyan jogkérdést vet fel, amelynek megválaszolása befolyásolhatja a Törvényszék azon megállapításának megalapozottságát, amely szerint a Bizottságnak nem sikerült a jogilag megkövetelt módon bizonyítania a hatékony verseny jelentős akadályozásának fennállását. Az említett jogalappal ugyanis a Bizottság lényegében azt sérelmezi, hogy a Törvényszék anélkül semmisítette meg a vitatott határozatot, hogy elvégezte volna a vitatott határozatban figyelembe vett valamennyi releváns tényező átfogó elemzését vagy súlyozását, ehelyett pedig csupán arra szorítkozott, hogy megvizsgáljon bizonyos, többek között az első kérelméletet alátámasztó tényezőket, valamint azt, hogy e tényezők ezen elemzés szempontjából elegendők-e.

257 Következésképpen meg kell vizsgálni ezen ötödik jogalap megalapozottságát.

258 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy – mint az kitűnik a 139/2004 rendelet 2. cikke (1) bekezdésének b) pontjából – a Bizottságnak az összefonódás ellenőrzése során figyelembe kell vennie az ezen összefonódásban részt vevő felek piaci helyzetét, valamint gazdasági és pénzügyi erejét, a szállítók és felhasználók számára nyitva álló választási lehetőségeket, hozzáférésüket a készletekhez és piacokhoz, a piacra lépés bármilyen jogi vagy más akadályát, az érintett áruk és szolgáltatások iránti kereslet-kínálat alakulását, a közbenső és végső fogyasztók érdekeit, valamint a műszaki és gazdasági fejlődés fejleményeit, feltéve hogy ez a fogyasztók számára előnyös, és nem akadályozza a versenyt.

259 Emlékeztetni kell arra is, hogy a horizontális összefonódásokról szóló iránymutatás 26–38. pontja olyan tényezőket tartalmaz, amelyek ténylegesen befolyásolhatják annak valószínűségét, hogy valamely összefonódás jelentős, nem egyeztetett hatásokkal járjon.

260 Ezen iránymutatás 26. pontja e tekintetben – helyesen – kimondja, hogy e tényezők külön-külön nem szükségszerűen döntők. Ezenkívül nem szükséges, hogy e tényezők mindegyike teljesüljön ahhoz, hogy a jelentős nem egyeztetett hatások valószínűek legyenek.

261 E kontextusban meg kell állapítani, hogy az említett tényezők főszabály szerint arra utaló valószínűsítő körülményeknek minősülhetnek, hogy valamely összefonódás jelentős, nem egyeztetett hatásokkal jár; e valószínűsítő körülményeket átfogóan kell értékelni.

262 Így, annak érdekében, hogy a valamely összefonódást a belső piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánító bizottsági határozatok felett hatékony bírósági felülvizsgálatot lehessen lefolytatni, az uniós bíróság feladata, hogy miután megvizsgálta a releváns tényezők Bizottság általi értékelése ellen irányuló kifogások megalapozottságát, és figyelembe vette e vizsgálat eredményét, értékelje,

- hogyan az összes olyan releváns tényező és körülmény, amelyekre a Bizottság támaszkodott, és amelyek bizonyítottan tekinthetők, elegendő-e a hatékony verseny jelentős akadályozása fennállásának alátámasztásához. Ez az átfogó értékelés nem jelenti azt, hogy az uniós bíróság köteles lenne hivatalból megvizsgálni bizonyos tényezők vagy olyan egyéb körülmények értékelésének megalapozottságát, amelyeket az eljárásban részt vevő felek nem kérdőjeleztek meg.
- 263 A jelen ügyben a Bizottság által előadott első kérelméletet illetően a megtámadott ítélet 128–136. pontja tartalmazza a vitatott határozat összefoglalását.
- 264 A megtámadott ítélet 141–283. pontjában a Törvényszék megvizsgálta a CK Telecoms által az első fokon benyújtott kereset első jogalapja keretében felhozott érveket, amelyek lényegében azon tényezőkre vonatkoztak, amelyek befolyásolhatják annak valószínűségét, hogy a tervezett összefonódás jelentős nem egyeztetett hatásokkal járna, vagyis a következő tényezőkre: a piaci részesedések elemzésére, a Three „jelentős versenytényezőnek” minősítésére, a tervezett összefonódásban részt vevő felek közötti versenyhelyzet szorosságának értékelésére, valamint ezen összefonódás árakra gyakorolt hatásainak mennyiségi elemzésére.
- 265 A megtámadott ítélet 154. pontjában a Törvényszék elutasította az első fokon benyújtott kereset első jogalapjának negyedik részét. Mint az lényegében kitűnik a megtámadott ítélet 152. pontjából, a Törvényszék megállapította, hogy a fellebbező által az elsőfokú eljárásban előadottakkal ellentétben a Bizottság a vitatott határozatban úgy ítélte meg, hogy a Three és az O2 piaci részesedésének mérete és alakulása az első jele az általuk gyakorolt erős versenyképességnek, amelyet a tervezett összefonódás megszüntetne.
- 266 Ezzel szemben a megtámadott ítélet 176., 190., 198., 216., 226., 250. és 283. pontjában a Törvényszék helyt adott az első jogalap bizonyos olyan kifogásainak és részeinek, amelyek a Three „jelentős versenytényezőnek” minősítésére, a Three és az O2 közötti verseny szorosságának értékelésére, valamint a tervezett összefonódás árakra gyakorolt hatásainak mennyiségi elemzésére vonatkoztak.
- 267 Végül a megtámadott ítélet 284–291. pontjában a Törvényszék megvizsgálta az első fokon benyújtott kereset első jogalapjának hetedik részét, és helyt is adott annak, amely rész szerint a Bizottság egyrészt nem végezte el a nem egyeztetett hatások fennállásának átfogó értékelését, másrészt pedig nem fejtette ki, hogy milyen alapon jutott arra a következtetésre, hogy a tervezett összefonódásból eredő állítólagos versenykorlátozások jelentősek.
- 268 Márpedig azon kérdést illetően, hogy a Bizottság a jelen ügyben elvégezte-e a nem egyeztetett hatások fennállásának átfogó értékelését, a Törvényszék a megtámadott ítélet 287. pontjában megállapította, hogy a Bizottság a vitatott határozatban ilyen értékelést végzett. A Törvényszék pontosította, hogy a kiskereskedelmi piacra gyakorolt nem egyeztetett hatások fennállásának bizonyítása érdekében a Bizottság egymás után megvizsgált különböző releváns tényezőket.
- 269 Ezzel együtt a Törvényszék maga nem vizsgálta meg, hogy tekintettel egyrészt a CK Telecoms által első fokon előterjesztett azon érvelés vizsgálatának eredményére, amely bizonyos releváns tényezőkre vonatkozott, másrészt pedig a Bizottság átfogó elemzésének részét képező egyéb releváns tényezőkre és megállapításokra, amelyeket, mivel nem vitattak, bizonyítottan lehetett tekinteni – mint például az O2 által gyakorolt versenyképesség konkrét értékelése, a tervezett összefonódás folytán létrejövő jogalany valószínű magatartása, valamint mind a mobilhálózat-üzemeltetők, mind pedig a virtuális mobilhálózat-üzemeltetők versenyhelyzetének a vitatott

határozat (778)–(1174) preambulumbekzdésében szereplő értékelése –, meg lehetett-e állapítani, hogy a Bizottság a jogilag megkövetelt módon bizonyította a hatékony verseny jelentős akadályozásának fennállását.

- 270 E körülmények között meg kell állapítani, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor a CK Telecoms által első fokon vitatott tényezők és megállapítások megalapozottságának vizsgálatát követően és az azokból következő eredményre tekintettel nem végezte el a releváns tényezők és megállapítások átfogó értékelését annak ellenőrzése érdekében, hogy a Bizottság bizonyította-e a hatékony verseny jelentős akadályozásának fennállását.
- 271 Az ötödik jogalapnak tehát helyt kell adni.

A hatodik jogalapról

- 272 A hatodik jogalap két részből áll. Az első részben a Bizottság azt kifogásolja, hogy a Törvényszék elferdítette a vitatott határozatot, amikor a megtámadott ítélet 358–361. pontjában megállapította, hogy a Bizottság nem vizsgálta meg a tervezett összefonódás folytán létrejövő jogalany hálózata minőségének esetleges romlását. E jogalap második részében a Bizottság azt állítja, hogy a Törvényszék hivatalból hozott fel olyan kifogást, amely nem szerepelt az első fokon benyújtott keresetlevél harmadik jogalapjának hatodik részében.

Arról, hogy a hatodik jogalap alkalmas-e hatások kiváltására

– A felek érvei

- 273 A CK Telecoms azt állítja, hogy a hatodik jogalap hatástalan, mivel a Bizottság nem vonja kétségbe a Törvényszék azon főbb megállapításait, amelyek alapján elutasította a Bizottságnak a hálózatmegosztási megállapodásokra vonatkozó második kérelmét.
- 274 Egyrészt, a jelen fellebbezés keretében a Bizottság nem kérdőjelezte meg a megtámadott ítélet 325., 330., 340., 344. és 346–348. pontjában kifejtett azon megfontolásokat, amelyekben a Törvényszék lényegében úgy ítélte meg, hogy a Bizottság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a hálózatmegosztási megállapodásban részes felek érdekei közötti esetleges eltérés és a hálózatmegosztási megállapodások tartós megzavarása önmagában a hatékony verseny jelentős akadályozásának minősülhet a nem egyeztetett hatásokon alapuló kérelmélet szerint.
- 275 Másrészt, fellebbezése keretében a Bizottság nem vitatta a Törvényszéknek a megtámadott ítélet 362–397. pontjában szereplő, a szóban forgó összefonódás BT/EE-re és Vodafone-ra gyakorolt hatásaira vonatkozó elemzését.
- 276 Márpedig mindezen nem vitatott megfontolások alapján a Törvényszék arra a következtetésre jutott, hogy elutasítja a második kérelmét.
- 277 A Bizottság azt állítja, hogy a hatodik jogalap alkalmas hatások kiváltására.

– *A Bíróság álláspontja*

- 278 Először is emlékeztetni kell arra, hogy a megtámadott ítélet 325., 330., 340., 344. és 346–348. pontjában a Törvényszék azt a kérdést vizsgálta, hogy a hálózatmegosztási megállapodások megfelelő működésének tartós megzavarása – amelyre többek között azért kerülne sor, mert az e megállapodásokban részes felek érdekei esetleg eltérnének egymástól – önmagában a hatékony verseny jelentős akadályozásának minősülhet-e.
- 279 Márpedig a Bizottság nem kizárólag az érdekek ilyen eltérése alapján állapította meg az ilyen akadályozás fennállását, mivel az érdekek ezen eltérése csak egyike a vitatott határozatban figyelembe vett tényezőknek.
- 280 Így az, hogy a Bizottság nem vitatja a Törvényszék azon megállapítását, amely szerint a hálózatmegosztási megállapodásokban részes felek érdekei közötti eltérés önmagában nem volt elegendő a hatékony verseny jelentős akadályozásának bizonyításához, nem teheti hatástalanná a Bizottság hatodik fellebbezési jogalapját.
- 281 Másodszor, ami a CK Telecoms azon érvelését illeti, amely szerint a hatodik jogalap hatástalan, mivel a Bizottság nem vitatta a Törvényszéknek a megtámadott ítélet 362–397. pontjában szereplő, a tervezett összefonódás által a BT/EE-re és Vodafone-ra gyakorolt hatásokra vonatkozó elemzését, meg kell állapítani – mint az a jelen ítéletnek többek között a 361. pontjából is kitűnik –, hogy a Törvényszék megvizsgálta, hogy a Bizottságnak az összefonódás BT/EE-re és Vodafone-ra gyakorolt hatásaira vonatkozó elemzése különösen szilárd és meggyőző volt-e. Márpedig a Törvényszék szükségesnek ítélte, hogy e vizsgálatot az említett ítélet 358–361. pontjában kifejtett és a jelen fellebbezési jogalap első része keretében vitatott azon előfeltevésből kiindulva folytassa le, hogy a vitatott határozat nem tartalmazott „az összefonódással létrejövő jogalany által kínált szolgáltatások vagy saját hálózata minőségének rontás[ra]” vonatkozó elemzést.
- 282 E körülmények között, amint azt lényegében a főtanácsnok is kiemelte az indítványának 181. pontjában, mivel a Törvényszék által a megtámadott ítélet 358–361. pontjában kifejtett megfontolások képezik a tervezett összefonódás BT/EE-re és Vodafone-ra gyakorolt hatásai ezen ítélet 362–397. pontjában elvégzett értékelésének alapját, az a tény, hogy a Bizottság közvetlenül nem vitatja a Törvényszék ezen értékelését, nem teheti hatástalanná a hatodik jogalapot.
- 283 El kell tehát utasítani a CK Telecoms-nak a hatodik jogalap hatástalanságára alapított érvelését, ennél fogva pedig meg kell vizsgálni e jogalap megalapozottságát.

Az első részről

– *A felek érvei*

- 284 A hatodik jogalap első részében a Bizottság azt állítja, hogy a Törvényszék azáltal, hogy a megtámadott ítélet 358–361. pontjában megállapította, hogy a Bizottság nem folytatta le az összefonódással létrejövő jogalany hálózata minőségének esetleges romlásával kapcsolatos értékelést, elferdítette a vitatott határozatot, és tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a második kérelméletet el kell utasítani.

- 285 E tekintetben a Bizottság hangsúlyozza: az, hogy ezen összefonódás következtében várhatóan csökken a mobilhálózat-üzemeltetők – köztük a tervezett összefonódással létrejövő jogalany – arra való ösztönzése, hogy beruházzanak a hálózatok minőségének javításába, alapvető elemét képezi a vitatott határozatban lefolytatott elemzésnek.
- 286 Először is, a vitatott határozat (1293)–(1297) preambulumbekkezdéséből kitűnik, hogy a Bizottság megvizsgálta azt a fő feltevést, hogy a tervezett összefonódás eredményeképpen létrejövő jogalany az ezen összefonódás előtti helyzethez képest valószínűleg csökkenne az ösztönzése arra, hogy befektessen a hálózata minőségének javításába.
- 287 Másodszor, a Bizottság több lehetséges forgatókönyvet is megvizsgált, amelyek főként a Three által benyújtott hálózat-összevonási terveken alapultak. Egyrészt, a vitatott határozat (1558)–(1562) preambulumbekkezdéséből kitűnik, hogy a Bizottság megvizsgálta a tervezett összefonódással létrejövő jogalany azon ösztönzésének csökkenését, hogy az [A] terv keretében beruházzon. Másrészt, e határozat (1732)–(1742) preambulumbekkezdéséből kitűnik, hogy a Bizottság a [B] terv keretében megvizsgálta, hogy ez egyes mobilhálózat-üzemeltetők által végrehajtott beruházások – ideértve a tervezett összefonódással létrejövő jogalany beruházásait is – fokozott átláthatósága folytán csökkennek a hálózatokba történő teljes beruházások.
- 288 Ebben az összefüggésben a Bizottság azt állítja, hogy értékelte a tervezett összefonódással létrejövő jogalany hálózata minősége csökkenésének kockázatát, valamint a többi mobilhálózat-üzemeltetőre gyakorolt versenynyomás ebből eredő csökkenését.
- 289 A CK Telecoms ezzel szemben előadja, hogy a Törvényszék nem ferdítette el a vitatott határozat tartalmát, és nem hagyta figyelmen kívül e határozatnak a Bizottság által hivatkozott preambulumbekkezdéseit.
- 290 E társaság hangsúlyozza, hogy a Bizottság érveinek megértéséhez figyelembe kell venni a második kérelmélet szerkezetét.
- 291 E tekintetben az említett társaság emlékeztet arra, hogy e kérelmélet két, a hálózatmegosztási megállapodásokra vonatkozó alelméletből áll. Az első alelmélet a többi versenytárs (a BT/EE és/vagy a Vodafone) által a tervezett összefonódással létrejövő jogalanyra (Three) gyakorolt versenynyomás esetleges csökkenésére vonatkozik, míg a második alelmélet az ezen összefonódásból eredő azon hálózatmegosztási helyzetre vonatkozik, amely növelné az általános átláthatóságot, a hálózati infrastruktúra ágazatának szintjén pedig csökkentené a beruházásokat.
- 292 A Bizottság a CK Telecoms által benyújtott hálózat-összevonási tervekkel tekintettel vizsgálta meg e két kérelméletet.
- 293 Ebben az összefüggésben e társaság szerint a vitatott határozat azon preambulumbekkezdései, amelyekre a Bizottság utal, és amelyek ezen intézmény szerint magukban foglalják a tervezett összefonódással létrejövő jogalany hálózata romlásának elemzését, nem az első kérelméletre, hanem a másodikra vonatkoznak.
- 294 Márpedig a megtámadott ítélet 358–361. pontja a Törvényszék által az első kérelmélettel kapcsolatban lefolytatott elemzésnek képezi a részét, amely alelmélet arra vonatkozik, hogy csökken a többi versenytárs, vagyis a BT/EE és/vagy a Vodafone által a tervezett összefonódással létrejövő jogalanyra gyakorolt versenynyomás.

- 295 Ennélfogva nem kifogásolható a Törvényszékkel szemben, hogy az említett pontokban ne vette volna figyelembe a vitatott határozat Bizottság által hivatkozott preambulumbekendéseit, ezáltal pedig elferdítette volna e határozatot.
- 296 E körülmények között a CK Telecoms kifejti, hogy a Törvényszék a második kárelelméletet a megtámadott ítéletnek nem a 358–361. pontjában vizsgálta meg és utasította el, hanem ezen ítélet 398–418. pontjában, az említett ítéletnek különösen a 400–403. pontjában pedig a vitatott határozat éppen azon preambulumbekendéseit vette figyelembe, amelyekre a Bizottság hivatkozik.

– *A Bíróság álláspontja*

- 297 A hatodik jogalap első részében a Bizottság lényegében arra hivatkozik, hogy a Törvényszék azáltal, hogy a megtámadott ítélet 358–361. pontjában úgy ítélte meg, hogy a Bizottság nem értékelte a tervezett összefonódással létrejövő jogalany hálózata minőségének esetleges romlását, elferdítette a vitatott határozatot, és tévesen állapította meg, hogy a második kárelelméletet el kell utasítani.
- 298 Előjáróban emlékeztetni kell arra, hogy – mint az kitűnik a megtámadott ítélet 292. pontjából – a Three a közigazgatási eljárás során két hálózat-összevonási tervet nyújtott be, nevezetesen az „[A] tervet” és a „[B] tervet”. E tervek a jelen ítélet 18. pontjában említett két hálózatmegosztási megállapodáson, vagyis egyrészt a BT/EE és a Three között létrejött MBNL-megállapodáson, másrészt pedig a Vodafone és az O2 között létrejött Beacon-megállapodáson alapultak. E megállapodásokkal ezen üzemeltetők összevonták hálózataikat annak érdekében, hogy megoszthassák a kiépítési költségeket, ezzel együtt pedig továbbra is versenyezzenek egymással a kiskereskedelmi piacon. E tervek szerint a tervezett összefonódással létrejövő jogalany nem állt szándékában hosszú távon két külön hálózatot fenntartani, hanem egyetlen összevont hálózat létrehozását tervezték.
- 299 A megtámadott ítélet 295. pontjában a Törvényszék kifejtette, hogy a hálózatmegosztási megállapodásokra vonatkozó második kárelelmélet keretében a Bizottság két alelméletet dolgozott ki.
- 300 Ezen ítélet 298. pontjából kitűnik, hogy az első alelmélet lényegében annak megállapításából áll, hogy a tervezett összefonódást követően csökkenne a többi versenytárs (a BT/EE és/vagy a Vodafone) által az ezen összefonódással létrejövő jogalanyra (Three) gyakorolt versenynyomás.
- 301 Ami a második alelméletet illeti, az említett ítélet 299. pontjából kitűnik, hogy ez az alelmélet lényegében annak megállapításából áll, hogy a tervezett összefonódásból eredő hálózatmegosztási helyzet a hálózati infrastruktúra ágazatának szintjén a beruházások csökkenéséhez vezetne. A vitatott határozat (1233) preambulumbekendésében ugyanis a Bizottság azt állítja, hogy ez az összefonódás a szinergiák olyan csökkenéséhez vezetne, amely érintené a hálózatmegosztási megállapodásokban részes partnereket, az összefonódással létrejövő jogalany számára pedig opportunistá beruázási magatartást tenne lehetővé, ami az ágazat szintjén csökkentené a beruházásokat, következésképpen pedig annak a hatékony versenynek a szintjét, amely az említett összefonódás hiányában érvényesült volna.

- 302 Ebben az összefüggésben ki kell emelni, hogy miután a vitatott határozat (1235)–(1243) preambulumbekzdésében hangsúlyozta a hálózatmegosztási megállapodásban részes felek érdekei egybeesésének fontosságát, a Bizottság e határozat (1244)–(1784) preambulumbekzdésében e két káralelméletre tekintettel vizsgálta meg a hálózat-összevonási terveket.
- 303 Az említett határozat (1293)–(1297) preambulumbekzdésében a Bizottság ezt követően azt a fő feltevést vizsgálta, hogy a tervezett összefonódással létrejövő jogalanynak az ezen összefonódás előtti helyzethez képest valószínűleg csökkenne az az ösztönzése, hogy beruházzon a hálózata minőségének javításába.
- 304 A szóban forgó összefonódás következtében a piacon bekövetkező lehetséges fejleményeket a vitatott határozat (1368)–(1784) preambulumbekzdései ismertetik, amelyek közül az (1391)–(1567) preambulumbekzdések az [A] terv, az (1598)–(1749) preambulumbekzdések pedig a [B] terv hatásaira vonatkoznak. Így a Bizottság megvizsgálta e terveknek mindenekelőtt a BT/EE-re és különösen az MBNL hálózatára, ezt követően a Vodafone-ra és különösen a Beacon hálózatára, végül pedig az érintett hálózatokba történő teljes beruházásokra gyakorolt hatásait.
- 305 A Bizottság az említett terveknek a mobilhálózatokba történő teljes beruházásokra gyakorolt hatásának elemzése során a vitatott határozatnak többek között az (1556)–(1562) és (1732)–(1742) preambulumbekzdésében hangsúlyozta, hogy a beruházásoknak a mobilhálózat-üzemeltetők közötti fokozott átláthatósága csökkentheti a hálózatokba történő beruházásra való ösztönzésüket, és így az ágazat szintjén jelentős negatív hatással lehet az e hálózatokba történő beruházásokra.
- 306 Különösen, egyrészt a vitatott határozat (1559)–(1561) és (1734) preambulumbekzdésében a Bizottság lényegében megállapította, hogy e fokozott átláthatóság következtében az összefonódással létrejövő jogalany tájékozódhat arról, ha a BT/EE az MBNL hálózat javára beruház valamilyen technológiába, ezáltal pedig e jogalany úgy dönthet, hogy maga is ilyen technológiát alakít ki a Beacon hálózat javára [*bizalmas*]. A vitatott határozat szerint a Vodafone tudomást szerezhet arról, hogy a tervezett összefonódással létrejövő jogalany e technológia kialakítását fontolgatja, vagyis a Vodafone arra lehet ösztönözve, hogy mindaddig tartózkodjon az ilyen technológiai beruházásoktól, amíg e jogalany ezt meg nem teszi.
- 307 Másrészt, e határozat (1735) és (1736) preambulumbekzdésében a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a [B terv] alapján az összefonódással létrejövő jogalany tájékozódhat a BT/EE vagy a Vodafone által tervezett beruházásokról, és ösztönözve lehet hasonló beruházások megvalósítására mind az Egyesült Királyság keleti, mind a nyugati részén [*bizalmas*]. Az említett határozat (1737) preambulumbekzdésében a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a fokozott átláthatóság azzal a kockázattal járna, hogy a BT/EE és a Vodafone megvárná, amíg a tervezett összefonódással létrejövő jogalany ilyen beruházásokat eszközöl a jelentős új technológiák fejlesztésébe, mielőtt maguk is beruháznának.
- 308 Ebben az összefüggésben – mint azt lényegében a főtanácsnok is kiemelte az indítványának 189. pontjában – meg kell állapítani, hogy a Bizottság elemezte mind az MBNL hálózat, mind pedig a Beacon hálózat minőségének esetleges romlását. Ezen elemzés lefolytatása során a Bizottság a vitatott határozat (1275) preambulumbekzdésében megfogalmazott azon előfeltevésből indult ki, amely szerint a hálózatmegosztási megállapodásban részes valamely fél által gyakorolt versenynyomás csökkentésére irányuló másik eszköz abból áll, hogy csökkentik a hálózat minőségét azáltal, hogy megakadályozzák vagy késleltetik az e megállapodásban részes másik fél

- által a hálózatba történő beruházásokat. Ebből következik, hogy a Bizottság kezdettől fogva úgy ítélte meg, hogy a versenynyomás csökkenése különösen abból állhat, hogy a tervezett összefonódással létrejövő jogalany ily módon lerontja a saját hálózatának minőségét.
- 309 E körülmények között meg kell állapítani, hogy a vitatott határozatból kitűnik, hogy a Bizottság lefolytatta a tervezett összefonódással létrejövő jogalany hálózata minőségének lehetséges romlásával kapcsolatos értékelést.
- 310 Így a Törvényszék azáltal, hogy a megtámadott ítélet 358–361. pontjában azt állapította meg, hogy a Bizottság nem végzett ilyen értékelést, elferdítette e határozatot.
- 311 Mint azt a főtanácsnok is kiemelte az indítványának 191. pontjában, e megállapítást nem kérdőjelezheti meg a CK Telecoms azon érve, amely szerint a vitatott határozat szerkezetére tekintettel a Bizottság az [A] és a [B] tervek által az érintett hálózatokba történő teljes beruházásokra gyakorolt hatásokat két külön cím alatt értékelte.
- 312 Kétségtelen, hogy mivel a Bizottság azokat az értékeléseket, amelyek az [A] terv és a [B] terv által az érintett hálózatokba történő teljes beruházásokra gyakorolt hatásokra vonatkoznak, e határozat két szakaszában folytatta le, amelyek közül az egyik „Az [A] terv által a hálózatokba történő teljes beruházásokra gyakorolt hatások”, a másik pedig „A [B] terv által a hálózatokba történő teljes beruházásokra gyakorolt hatások” címet viselte, úgy tűnhet, hogy ezek az értékelések szorosabban kapcsolódnak a második káralelmülethez. Ezenkívül a megtámadott ítéletnek a Bizottság által vitatott 358–361. pontja a Törvényszék általános megfontolásait ismerteti az első káralelmülettel kapcsolatban, amely szerint az összefonódással létrejövő jogalany versenytársaira nehezedő versenynyomás csökkenése lenne megfigyelhető. Ugyanakkor a két hálózat-összevonási terv által a BT/EE-re és a Vodafone-ra, valamint az e hálózatokba történő teljes beruházásokra gyakorolt hatások elemzése során a Bizottság nem tett különbséget az előadott alelmületek szerint, hanem épp ellenkezőleg, kereszthivatkozásokat tett a vitatott határozat különböző releváns részeire.
- 313 A fenti megfontolásokra tekintettel a hatodik jogalap első részének helyt kell adni.

A második részről

– A felek érvei

- 314 Hatodik jogalapjának második részében a Bizottság azzal együtt, hogy az indokolás hiányára hivatkozik, lényegében azt állítja, hogy a Törvényszék annak érdekében, hogy a megtámadott ítélet 417. pontjában helyt adjon a CK Telecoms által első fokon benyújtott kereset harmadik jogalapja hatodik részének, hivatalból megvizsgált egy olyan kérdést, amelyet e társaság nem hozott fel, következésképpen pedig a megtámadott ítélet 408–416. pontjában levezetett okfejtés nem felel meg a CK Telecoms által e rész keretében megfogalmazott kifogásoknak.
- 315 E tekintetben a Bizottság emlékeztet arra, hogy az első fokon benyújtott kereset harmadik jogalapjának hatodik részében a CK Telecoms egyrészt azt állította, hogy a Bizottság tévesen alkalmazta a jogot, amikor nem egyeztetett hatásnak minősítette a teljes beruházások azon esetleges csökkenését, amely a beruházásoknak a mobilhálózat-üzemeltetők közötti fokozott átláthatóságából ered, másrészt pedig, hogy a Bizottság nem vette teljes mértékben figyelembe a CK Telecoms által tett kötelezettségvállalásokat.

- 316 A Bizottság szerint a megtámadott ítélet 398–416. pontjában kifejtett indokok nem teszik lehetővé azon okok megértését, amelyek alapján a Törvényszék ezen ítélet 417. pontjában úgy ítélte meg, hogy a Bizottság tévesen alkalmazta a jogot, amikor nem egyeztetett hatásnak minősítette a teljes beruházások azon esetleges csökkenését, amely a beruházásoknak a mobilhálózat-üzemeltetők közötti fokozott átláthatóságából ered.
- 317 A Bizottság kifejti, hogy az említett ítélet 408–416. pontjában a Törvényszék hivatalból kitért egy másik, a CK Telecoms által első fokon fel nem hozott olyan kérdésre, amely arra vonatkozott, hogy a Bizottság a vitatott határozatban elmulasztotta-e meghatározni azt a megfelelő időbeli keretet, amelyen belül a hatékony verseny jelentős akadályozását kívánta bizonyítani.
- 318 E körülmények között a Bizottság azt állítja, hogy a Törvényszék által a megtámadott ítélet 404–416. pontjában kifejtett érvelés nem felel meg annak a megállapításnak, amelyre a megtámadott ítélet 417. pontjában jutott. Ez az ítélet tehát nem tartalmaz semmilyen érvelést azzal a kérdéssel kapcsolatban, hogy a Bizottság tévesen minősítette-e nem egyeztetett hatásnak a teljes beruházások azon esetleges csökkenését, amely a beruházásoknak a mobilhálózat-üzemeltetők közötti fokozott átláthatóságából ered, továbbá hogy a Bizottság nyilvánvaló mérlegelési hibákat követett-e el az összefonódás ágazati szintű befektetésekre gyakorolt hatásának elemzése során.
- 319 A CK Telecoms ezzel szemben előadja, hogy a Törvényszék világosan és kimerítően kifejtette azt az érvelést, amelynek alapján elutasította a második káralelméletet, lehetővé téve az érdekeltek számára, hogy megismerjék a Törvényszék határozatának indokait, a Bíróság számára pedig, hogy gyakorolja felülvizsgálati jogkörét.
- 320 E tekintetben a CK Telecoms először is azt állítja, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 408. pontjában úgy ítélte meg, hogy a Bizottság nem határozta meg pontosan azt az időszakot, amelynek vonatkozásában úgy ítélte meg, hogy a hatékony verseny jelentősen korlátozva lenne. E következtetés levonása érdekében a Törvényszék ezen ítélet 415. pontjában úgy ítélte meg, hogy a valamely összefonódás által a távközlési ágazatban – amely hosszú távú beruházásokat tesz szükségessé, és ahol a fogyasztókat gyakran több évig kötik a szerződések – egy oligopolisztikus piacra gyakorolt hatások elemzése a jövőre vonatkozó, dinamikus elemzés, amely azt teszi szükségessé, hogy az esetleges egyeztetett vagy egyoldalú hatásokat viszonylag hosszú jövőbeli időszak alatt vegyék figyelembe.
- 321 Másodsor, a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a Bizottság azt sem fejtette ki, hogy a vitatott határozatban felvázolt számos hálózat-összevonási forgatókönyv közül melyik a legvalószínűbb.
- 322 E tekintetben a megtámadott ítélet 410–413. pontjában a Törvényszék megállapította, hogy bármi is legyen a tervezett összefonódásban részt vevő felek által végül elfogadott hálózat-összevonási terv, az ezen összefonódással létrejövő jogalany hosszú távon nem tartana fenn két külön hálózatot. E jogalany tehát hosszú távon a két hálózatmegosztási megállapodás valamelyikére összpontosítana.
- 323 E körülmények között a Törvényszék helyesen vélte úgy, hogy a második káralelméletet el kell utasítani, mivel az a Törvényszék által megállapított tényekkel ellentétes azon feltételezésen alapult, hogy hosszú távon is két külön hálózat létezik.

– A Bíróság álláspontja

- 324 Az uniós bíróságok előtti eljárásra irányadó szabályokból, így különösen az Európai Unió Bírósága alapokmányának 21. cikkéből, valamint a Törvényszék eljárási szabályzatának 76. cikkéből és 84. cikkének (1) bekezdéséből az következik, hogy a jogvita terjedelmét főszabály szerint a felek határozzák meg és határolják körül, az uniós bíróság pedig nem határozhat a kereseten túlterjeszkedően (lásd ebben az értelemben: 2013. december 10-i Bizottság kontra Írország és társai ítélet, C-272/12 P, EU:C:2013:812, 27. pont).
- 325 Jóllehet bizonyos jogalapokat – mint például a szóban forgó határozat indokolásának hiányát vagy elégtelenségét, amely a lényeges eljárási szabályok körébe tartozik – hivatalból fel lehet, sőt fel kell hozni, az említett határozat érdemi jogszerűségére vonatkozó olyan jogalapot, amely a Szerződések vagy az azok alkalmazására vonatkozó bármely jogi rendelkezés EUMSZ 263. cikk értelmében vett megsértésére vonatkozik, az uniós bíróság csak akkor vizsgálhatja, ha arra a felperes hivatkozik (2013. december 10-i Bizottság kontra Írország és társai ítélet, C-272/12 P, EU:C:2013:812, 28. pont).
- 326 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy az első fokon benyújtott kereset harmadik jogalapjának hatodik részében a CK Telecoms egyrészt arra hivatkozott, hogy a Bizottság tévesen alkalmazta a jogot, amikor nem egyeztetett hatásnak minősítette a teljes beruházások azon esetleges csökkenését, amely a beruházásoknak a mobilhálózat-üzemeltetők közötti fokozott átláthatóságából ered, másrészt pedig arra, hogy a Bizottság nem vette teljes mértékben figyelembe a CK Telecoms által tett kötelezettségvállalásokat.
- 327 A megtámadott ítélet 398–401. pontjában a Törvényszék lényegében felidézte a harmadik jogalap e hatodik részét, valamint a Bizottság érvelését. Ezen ítélet 402–407. pontjában a Törvényszék megvizsgálta a vitatott határozatnak a hálózatokba történő teljes beruházások azon esetleges csökkenésére vonatkozó preambulumbekkezdéseit, amely a mobilhálózat-üzemeltetők közötti beruházásoknak a tervezett összefonódásból eredő fokozott átláthatósága folytán következne be.
- 328 Márpedig ebben az összefüggésben ahelyett, hogy megvizsgálta volna, hogy a Bizottság tévesen minősítette-e a beruházások ezen esetleges csökkenését nem egyeztetett hatásnak, továbbá hogy nem vette-e teljes mértékben figyelembe a CK Telecoms által tett kötelezettségvállalásokat, a Törvényszék a megtámadott ítélet 408. pontjában úgy ítélte meg, hogy a jelen ügyben a vitatott határozat felett általa elvégzendő bírósági felülvizsgálattal kapcsolatban „különleges nehézséggel” szembesült, mivel a Bizottság elmulasztotta meghatározni azt a megfelelő időbeli keretet, amelyen belül bizonyítani kívánta a hatékony verseny jelentős akadályozását.
- 329 A megtámadott ítélet 410. pontjában a Törvényszék lényegében azt állapította meg, hogy a vitatott határozatban a Bizottság nem tekintette úgy, hogy a hosszú táv lenne a megfelelő időbeli keret a tervezett összefonódás hatásainak értékeléséhez.
- 330 E tekintetben a Törvényszék ezen ítélet 415. pontjában megállapította, hogy a valamely összefonódás által a távközlési ágazatban – amely hosszú távú beruházásokat tesz szükségessé, és ahol a fogyasztókat gyakran több évig kötik a szerződések – egy oligopolisztikus piacra gyakorolt hatások elemzése a jövőre vonatkozó, dinamikus elemzés, amely azt teszi szükségessé, hogy az esetleges egyeztetett vagy egyoldalú hatásokat viszonylag hosszú jövőbeli időszak alatt vegyék figyelembe.

- 331 A Törvényszék a megtámadott ítélet 416. és 417. pontjában lényegében arra a következtetésre jutott, hogy tekintettel arra, hogy az összefonódásban részt vevő felek hosszú távon nem tartanának fenn két külön hálózatot, a Bizottság tévesen alkalmazta a jogot, amikor a fokozott átláthatóság által a hálózatokba történő teljes beruházásokra gyakorolt hatást nem egyeztetett hatásnak minősítette, „mivel [a második alelmélet] két külön hálózat fennállásának [téves] feltételezésén alapul”.
- 332 Márpedig, mint azt a főtanácsnok is kiemelte az indítványának 200. pontjában, meg kell állapítani, hogy a CK Telecoms az első fokon benyújtott beadványaiban nem kifogásolta, hogy a Bizottság elmulasztotta volna pontosítani vagy elemezni azt a megfelelő időbeli keretet, amelyen belül ezen intézmény bizonyítani kívánta a nem egyeztetett hatásoknak és a hatékony verseny jelentős akadályozásának a fennállását.
- 333 Meg kell tehát állapítani, hogy a Törvényszék anélkül, hogy megvizsgálta volna a CK Telecoms által az érintett jogalap keretében előadott kifogásokat, hivatalból hozta fel az időbeli keret megjelölésének hiányára és a hosszú távú, nem egyeztetett hatások elemzésének hiányára alapított kifogást.
- 334 Márpedig nyilvánvaló, hogy e kifogás nem minősíthető a Bíróságnak a jelen ítélet 325. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlata értelmében vett imperatív jogalapnak.
- 335 Így, mivel a Törvényszék – annak érdekében, hogy a megtámadott ítélet 417. pontjában helyt adjon a CK Telecoms által első fokon benyújtott kereset harmadik jogalapja hatodik részének – a megtámadott ítélet 408–416. pontjában hivatalból hozott fel egy olyan kifogást, amely nem minősíthető imperatív jogalapnak, következésképpen pedig az e pontokban levezetett okfejtés nem felel meg a CK Telecoms által e rész keretében megfogalmazott kifogásoknak, meg kell állapítani, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot.
- 336 Következésképpen a hatodik jogalap második része megalapozott, és a hatodik jogalapnak teljes egészében helyt kell adni.
- 337 A fenti megfontolások összességére tekintettel, továbbá figyelembe véve a Törvényszék által elkövetett, a jelen ítéletben azonosított hibák terjedelmét, jellegét és tartalmát, amely hibák a Törvényszék érvelésének egészét érintik, a megtámadott ítéletet hatályon kívül kell helyezni.

Az ügyeknek a Törvényszék elé történő visszautalásáról

- 338 Az Európai Unió Bírósága alapokmányának 61. cikke értelmében, ha a fellebbezés megalapozott, a Bíróság a Törvényszék határozatát hatályon kívül helyezi. Ilyen esetben, ha a per állása megengedi, az ügyet maga a Bíróság is érdemben eldöntheti, illetve határozathozatalra visszautalhatja a Törvényszék elé.
- 339 A jelen ügyben a megtámadott ítélet 291., 397., 417., 418., 454. és 455. pontjából kitűnik, hogy mivel a Törvényszék helyt adott az elsőfokú eljárásban előterjesztett, a jelen ítélet 41. pontjában felsorolt kereseti jogalapoknak, megsemmisítette a vitatott határozatot, és úgy ítélte meg, hogy nem kell megvizsgálni az első jogalap arra alapított hatodik részét, hogy a Bizottság tévesen állapította meg, hogy a tervezett összefonódással létrejövő jogalany arra való ösztönzése, hogy versenybe szálljon, valószínűleg alacsonyabb szintű lenne, mint ezen összefonódást megelőzően a Three és az O2 ilyen ösztönzése. A Törvényszék nem vizsgálta meg a második, azon

kontrafaktuális forgatókönyv Bizottság általi értékelésére vonatkozó jogalapot sem, amelyen a kiskereskedelmi és nagykereskedelmi piacok értékelése alapult, sem pedig a harmadik jogalap második és hetedik részét, amelyek egyrészt a két meglévő hálózatmegosztási megállapodásnak a kontrafaktuális forgatókönyv szerinti alakulására, másrészt pedig a hálózatmegosztással kapcsolatos kötelezettségvállalások értékelésére vonatkoznak. A Törvényszék nem határozott a negyedik jogalap negyedik, ötödik és hatodik részéről sem, amelyek a következőkre vonatkoztak: a Bizottság azon értékelésére, amely szerint a tervezett összefonódással létrejövő jogalany kevésbé lett volna ösztönözve a versenyre; ezen intézmény azon értékelésére, amely szerint e jogalany versenytársainak nem lett volna meg a szükséges képességük, sem pedig a szükséges ösztönzésük ahhoz, hogy vele versenyezzenek, valamint arra, hogy a Bizottság figyelembe vette-e egyes harmadik személyek bizonyos állításait. Végül a Törvényszék nem határozott az első fokon előterjesztett kereset ötödik jogalapjáról, amelyben a CK Telecoms az általa tett bizonyos kötelezettségvállalásoknak a Bizottság általi értékelését vitatta.

- 340 Azok a jogalapok, amelyeket a Törvényszék nem vizsgált, több ténybeli és jogi kérdés vizsgálatával járnak olyan elemek alapján, amelyeket egyrészt a Törvényszék a megtámadott ítéletben nem értékelt, másrészt pedig azokat a Bíróság előtt nem vitatták meg. Ezenkívül a Törvényszék által elkövetett, a jelen ítéletben azonosított hibák jellege és tartalma olyan, hogy az elsőfokú eljárásban felhozott jogalapok e hibákkal érintett vizsgálata megköveteli, hogy a Törvényszék lényegében olyan új elemzést folytasson le e jogalapokra vonatkozóan, amely lényegesen eltér a megtámadott ítéletben lefolytatott elemzéstől.
- 341 Ebben az összefüggésben meg kell állapítani, hogy a jelen ügyben a Bíróság nem rendelkezik az ahhoz szükséges információkkal, hogy érdemben határozzon az elsőfokú eljárásban felhozott valamennyi jogalapról.
- 342 E körülmények között az ügyet vissza kell utalni a Törvényszék elé, a költségekről pedig jelenleg nem kell határozni.

A költségekről

- 343 Mivel az ügyet a Bíróság visszautalta a Törvényszék elé, az eljárás költségeiről jelenleg nem kell határozni.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

- 1) A Bíróság a 2020. május 28-i CK Telecoms UK Investments kontra Bizottság ítéletet (T-399/16, EU:T:2020:217) hatályon kívül helyezi.**
- 2) A Bíróság az ügyet visszautalja az Európai Unió Törvényszéke elé.**
- 3) A Bíróság a költségekről jelenleg nem határoz.**

Aláírások